Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 63 (7.452) 1991 йил 2 апрель, сешанба Нархи 8 тийин

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ 31 март куни Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари Э. С. Самандаров раислигида буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоийнинг 550 йиллик юбилейига тайёргарлик ва уни ўтказиш ташкилот комитетининг мажлиси бўлди.

⊙ Ўзбекистон аҳолиси шу баҳор кезларида Индонезия чойи мазасини татиб кўриш имконига эга бўлади. Самарқанддаги чой қадоқлаш фабрикаси билан Индонезиянинг «Прима» фирмаси ўртасида имзоланган қўшма шартномага биноан республикамизга икки минг тонна аъло навли чой келтирилади.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси КПСС Марказий Комитети Бош котиби М. С. Горбачев раислигида ўтган навбатдаги мажлисида СССР референдумининг сиёсий якунлари ва партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

⊙ КПСС Марказий Комитети Бош котибининг ўринбосари В. А. Ивашко раислигида ўтган КПСС Марказий Комитети Котибиятининг навбатдаги мажлисида хотин-қизлар ва оила масалалари комиссиясининг таклифлари кўриб чиқилди.

ХОРИЖДА

⊙ Марокашдаги Фес шаҳри муниципалитети Ўзбекистондаги қадимий шаҳарлардан бири билан биродарлашишга тайёр эканлигини билдирди.

⊙ Бангладешнинг Жануби-шарқий районларида юз берган тўфон оқибатида камида йигирма киши ҳалок бўлди ва 270 га яқин киши шикастланди.

Бугунги кун нафаси ТО

ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

⊙ Илгари хабар қилганимиздек, 28 мартда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков ҳозирги вазият ва шаҳар партия ташкилотининг Ўзбекистон Компартияси XXII съезди қарорларини амалга оширишни таъминлаш юзасидан Ҳаракат дастури тўғрисида маъруза қилди.

Маърузачи таъкидлаб ўтганидек, шаҳар партия комитетининг бюроси шаҳар партия ташкилотининг Ўзбекистон Компартияси XXII съезди қарорларини амалга ошириш соҳасидаги фаолиятини чуқур таҳлил қилиш мақсадида ушбу масалани муҳокама қилиш хусусида қарор қабул қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумида уқтирилганидек, республика партия ташкилотлари иқтисодиётдаги танг аҳволни бартараф этиш, ижтимоий кескинликни пасайтириш, жамоат кучлари қарама-қарши туришининг олдини олиш мақсадида ҳукмрон партия мавқеи, жамиятдаги ўз нуфузидан фойдаланиб, давлат ҳокимиятини, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, фуқаролар тотувлиги ва миллий келишувни, ижтимоий адолатни таъминлаш, ҳар бир киши учун муносиб турмуш шароити яратиш йўлини қатъий ва изчил ўтказиши керак.

Ўтказилган Бутуниттифоқ референдуми жамиятимизни янгилаш ғоясини яққол намоён қилди. Референдумда иштирок этган тошкентликларнинг 87 фоизидан кўпроғи — улар орасида эса ишчи ва хизматчилар, турли ёш ва миллатга мансуб кишилар бор эди — фақат биргаликда, қўлни-қўлга бериб давлат ҳаётидаги ҳозирги мураккаб босқичдан ўтиш мумкинлигини тушунган ҳолда тенг ҳуқуқли суверен республикалар федерацияси таркибидаги суверен, гуллаб-яшнаётган Ўзбекистон учун овоз бердилар.

Ўтган ойлар Ўзбекистон Компартияси Ҳаракат дастурининг бутун мураккаблиги ва кўламини, ҳал қилиниши лозим бўлган улкан муаммолар мажмуини яққол намоён қилди, шаҳар партия ташкилоти ишчи дастурий ҳужжатини тузиш заруратини кўрсатди.

Ишчи гуруҳи шаҳар партия комитетининг бундан олдинги пленуми қарорларини бажара бориб, шаҳар партия ташкилоти Ҳаракат дастурини ишлаб чиқди. КПСС XXVIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXII съездининг қарорлари, «Инсонпарвар, демократик социализм сари» дастурий баёноти, Ўзбекистон Компартиясининг «Ўзбекистоннинг сиёсий ва иқтисодий суверенитети, маънавий янгиланиш, ижтимоий адолат ва аҳолининг муносиб турмуши учун» Ҳаракат дастури ишлаб чиқилган лойиҳанинг назарий ва методологик асосини ташкил этди.

Ушбу ҳужжатда шаҳар партия ташкилоти сайловолди платформасининг асосий қоидалари, XXVII шаҳар партия конференциясининг қарорлари, шаҳар партия комитети томонидан истиқболга мўлжаллаб қабул қилинган қарорлари ўз ифодасини топди.

Лойиҳа комиссияларда муҳокама қилингандан сўнг район партия ташкилотларига юборилди. Бу ерларда ушбу ҳужжатни муҳокама қилиш давомида унга 200 тадан кўпроқ таклиф ва қўшимчалар киритилди. Ҳужжат бу таклиф ва қўшимчалар ҳисобга олинган ҳолда қайта ишлангандан сўнг шаҳар партия комитети пленуми қатнашчилари ҳукмига ҳавола этилмоқда.

— Дастур лойиҳаси, — деб давом этди нотиқ, — узоқ муддатли аҳамиятга эга бўлган принципиал қоидалар билан биргаликда, фикримизча, Ўзбекистон Компартияси XXII съезди қарорларини амалга оширишнинг, у ёки бу вазифаларини ҳал этишга ёндошишнинг асосини белгилаб бериши керак. Афтидан вақти-вақти билан бу ҳужжатга ҳаёт, шаҳар партия ташкилотининг амалий фаолияти тақозо қилаётган ўзгариш ва қўшимчаларни киритиш лозим.

Ҳаракат дастури лойиҳасининг асосий йўналишлари, унинг асосий мақсадлари нимадан иборат?

БОЗОР ИҚТИСОДИЁТИГА ЎТИШ шароитларида Тошкент шаҳри иқтисодий потенциалини мустаҳкамлаш ана шу асосий йўналишлардан биридир. Бутун республикада бўлгани каби бизда ҳам, афтидан, дастлабки босқичда ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий вазиятни барқарорлаштиришга эришиш, шундан сўнг кейинги босқичларда иқтисодий муносабатларни ўзгартириш, ишлаб чиқаришни тубдан модернизациялаш, илғор технологиялар ва асбоб-ускуналарни жорий этиш асосида жаҳон стандартлари даражасида бўладиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш вазифасини ҳал қилиш керак.

Бугунги кунда эса шаҳар иқтисодиётидаги аҳвол жуда тиғиздир. 1990 йил якунларига кўра 65 та корхона ишлаб чиқариш суръатларини 1989 йилга нисбатан пасайтириб юборди. Шу ҳисобга мўлжалдагидан 128 миллион сўмлик кам маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шу йилнинг биринчи ойларида аҳвол янада мураккаблашди. Умумий корхоналар сонидан 40 фоизи ўтган йилги даражадан паст суръатда ишлаяпти. Энг муҳим турдаги 63 саноат маҳсулотининг ҳар иккитасидан биттасини ишлаб чиқариш ҳажми камайтириб юборилди.

1987 йил декабрида ишга туширилган ёки қайта реконструкция қилинган ва яқинда текшириш ўтказилган 15 та корхонада шу кунгача қувватларнинг ўртача 56,4 фоизидан фойдаланилаяпти. Энг ташвишланарлиси шундаки, бу халқ учун маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириши керак бўлган корхоналардир. 2-пойабзал фабрикаси, металлга ишлов бериш бирлашмаси, чинни заводи, атир-упа фабрикаси ва бошқалар шулар жумласидандир.

Умуман олганда Акмал Икромов, Киров, Куйбишев, Октябрь, Сергели, Ҳамза районларида ишлаб чиқаришда ўтган йилнинг шу даврига эришилгани йўқ.

Бу кўп жиҳатдан ишлаб чиқаришнинг номутаносиблиги, моддий-техника таъминотининг қониқарсизлиги, кўпгина иқтисодий алоқаларнинг узиб юборилганлиги, янги улгуржи нархлар ва тарифлар таркибига ўтилганлиги билан изоҳланади. Шуларнинг натижасида корхоналар кўп ҳолларда зарар кўрмоқдалар ва истеъмолчиларга маҳсулот жўнатишга манфаатдорлик сезмаяптилар. Корхоналарнинг ишлашига салбий таъсир кўрсатаётган яна ўнлаб сабабларни топиш мумкин. Аммо бундан қийинчилик кўраётган одамларга енгил бўлмайди.

Шу билан бир қаторда хўжасизликнинг энг хунук кўринишларини ҳам келтириш мумкин. 1990 йилда енгил саноат корхоналарининг ҳар иккитасидан биттаси ишлаб чиқараётган маҳсулотларининг паст сифатлилиги учун савдо ташкилотларининг эътирозларини олдилар. Фақатгина 1 ва 2-пойабзал фабрикаларида 1,4 миллион сўмликдан кўпроқ брак маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Шунга қарамасдан қатор партия ташкилотлари бозор иқтисодиётига ўтиш билан боғлиқ ўзгаришлар мураккаблигини тўла ҳис этмаяптилар, ўзибўларчиликка йўл қўймоқдалар. Аммо бозор биринчи навбатда интизом ва масъулият, аниқ ва чуқур идрок этилган ҳаракат дастури мавжудлигидир. Жумладан, 1991 йилда маҳсулот етказиб бериш юзасидан тузилган шартномалар даражаси 90 фоиздан хиёл ортиқ бўлган бир шароитда хотиржамликка берилишга асло асос йўқ. Шунинг учун айрим коммунистлардаги четдаги кузатувчи, ижтимоий-иқтисодий масалаларга аралашмаслик нуқтаи назари билан асло келишиб бўлмайди.

Ҳаёт бундай нуқтаи назар коммунистлар нуфузини кўтаришга кўмаклашмаслигини, айни пайтда хўжалик соҳасидаги нуқсонларга ҳам барҳам бермаслигини ҳам яққол кўрсатиб турибди. Аксинча шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бугун ҳаётнинг ўзи партия комитетлари ишини тубдан қайта қуриш, унга яққол ифодасини топган ижтимоий йўналиш беришни талаб этяпти. Партия ташкилотлари ва коммунистлар меҳнаткашлар ва шаҳар аҳолисини ижтимоий таъминлаш, ижтимоий муҳофаза қилиш, мавжуд ишлаб чиқариш кучларидан оқилона фойдаланиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини ошириш масалаларини ҳал этишда ташаббускор бўлишлари керак. Бундан келиб чиққан ҳолда шаҳар партия комитети шаҳар коммунистлари ва барча меҳнаткашларини республика халқ хўжалигини барқарорлаштиришнинг асосий йўналишларини ҳамда бозор иқтисодиётига ўтиш принципларини изчил амалга оширишга сафарбар этишни ўзининг энг муҳим вазифаси, деб билади.

(Давоми 2-бетда).

Янгиликлар
Воқеалар
Хушхабарлар

ҚУРУВЧИЛАР ИШГА КИРИШИШДИ

Сергели районидаги 10-туғруқхонани кенгайтириш мақсадида қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Бу ерда Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 23-қурилиш бошқармаси бош пудратчилик қилишмоқда.

Умумий баҳоси 1244,05 минг сўм бўлган бу муассаса келгуси йилнинг биринчи чорагида фойдаланишга топширилиши кўзда тутилмоқда. Абдулла Саматов бошлиқ комплекс бригада қурувчилари ишни жадаллик билан олиб боришяпти.

Г. АБДУЛЛАЕВА.

«ЖИН» ЁРДАМ БЕРАДИ

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат илмгоҳи билан илмий техникавий муаммолар ва саноат безаги бутуниттифоқ марказининг Тошкент бўлими негизида ташкил этилган «Жин» кичик корхонасига Тошкент тўқимачилари катта умид боғлашмоқда. Мазкур корхона илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини жорий этиши, андозага мос келмайдиган ускуналар ҳамда эҳтиёт қисмларни тайёрлашни ўз зиммасига олди. Маълумки бундай ускуналар ва эҳтиёт қисмларга тўқимачилик ва пахта тозалаш корхоналари жуда-жуда муҳтождир.

Кичик корхона мутахассислари фанга катта умид боғламоқдалар ва улар Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат илмгоҳи олимлари билан қалин ҳамкорликда ишлайдилар. Бутун маҳсулотнинг ярмидан кўпроғи муаллимлар, аспирантлар ва талабаларнинг ишланмалари асосида тайёрланади.

Ҳозир «Жин» Тошкент тўқимачилик комбинати билан ҳамкорлик масалаларини ишлаб чиқмоқда. У қисмлар, майда ускуналар технологиясини ишлаб чиқиш ва тайёрлашда ўз хизматларини таклиф этади.

БЕҲИСОБ БУЮРТМАЛАР

Бугунги кунда жойларда «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмаси маҳсулотларига бўлган эҳтиёж тобора ортиб бормоқда. Эндиликда корхона радио-электроника ва телевизион эҳтиёжлар учун ишлатиладиган электрон-техника асбобларини ҳам кўплаб тайёрлашга киришди.

Ҳисоблаш техникаси, маиший ва ишлаб чиқариш-техникаси учун зарур буюмларга хориждаги кўпгина мамлакатлардан ҳам буюртмалар келиб турибди. Бундай маҳсулотларнинг талайгинаси Югославия, Ҳиндистон, Польша, Чехословакия каби мамлакатларга ўз вақтида етказиб берилди. Бундай имкониятдан кубалик турдош корхоналар ҳам баҳраманд бўлдилар.

Корхона маҳсулотларига Финляндия, Дания, Жанубий Кореяда ҳам қизиқиш ортиб боряпти. Австрия буюртмачилари илтимоси билан шартнома тузиш ҳам кўзда тутиляпти.

С. ОБИДОВА.

Ўша кун хотирамизда бир умрга муҳрланиб қолди. Асосан пахса деворли иморатлардан иборат бўлган шаҳар турар жойларининг анчагина қисми бир неча дақиқада вайронага айланди. Биринчи зилзиладан сўнг Тошкент яна бир ярим йил силкиниб турди. 1700 ер силкинишидан неча ўнлари анча кучли бўлиб, дарз кетган биноларни қулатди.

Аммо бу пайтда тошкентликлар хавф-хатарлардан ҳоли эдилар. Улар аскарлар чодирларида, тўғридан-тўғри кўчаларга қўйилган каравотларда ухлардилар. Едингизда бўлса ўша кунлари ўғирликлар ҳам, босқинчиликлар ҳам, безорилик ҳоллари ҳам бўлмаганди. Ҳолбуки уйларнинг қулфлари ҳам, тўсиқ бўладиган деворлар ҳам йўқ эди.

Биринчи ер силкинишидан кейинги куниёқ барча иттифоқдош республикалардан, вилоятлардан, шаҳарлардан Тошкентга ёрдам қўллари чўзилди. Турли миллатларга мансуб кишилар Ўзбекистон пойтахти аҳолисига ёрдам беришни, уларни бошпана билан таъминлашни ўз бурчлари, деб ҳисоблар эдилар. Улар қиш суронли-кунлар бошлангунга қадар бирор кимса очиқ ҳавода қолиши мумкин эмаслигини яхши тушунардилар.

Мамлакатимиз барча халқлари ҳақиқий биродарлигининг энг ёрқин кўриниши бўлган ўша кунларни ёдга олар экансан, ҳатто бугун ҳам ким биринчи бўлиб, нима билан биринчи ёрдам кўрсатганлигини эслаш мушкул. Чунки ҳамма ишлар шошилинч, биринчи даражали эди. Қисқа ёз ойлари давомида бошпанасиз қолган барча тошкентликларни уй-жой билан таъминлашнинг имконияти йўқлиги сабабли мамлакатимиз кўпгина шаҳарларининг аҳолиси уларни ўз хонадонларига таклиф этдилар ёки ўзлари учун қурилган ўнлаб минг квартираларни уларга ажратдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ўша вақтдаги биносини бир ёдга олинг. Бу бино ўша шаҳарлар вакилларига ажратиб берилган эди. Бу ерда улар тошкентликларни кечаю-кундуз қабул қилиб, бошпана билан таъминлаш масаласини ҳал этардилар.

Беғараз бунёдкорлик биродарлиги

26 АПРЕЛДА ТОШКЕНТ ЗИЛЗИЛАСИГА 25 ЙИЛ БЎЛАДИ

Шундай бўлсада, биринчи бўлиб ёрдамга келганлар қаторида армиямизни, аскаримизни тилга олиш керак. Улар зилзиланинг эртаси куниёқ бошпанасиз қолган ҳамма тошкентликларни чодирлар билан таъминладилар. Барча ҳарбий округлардан келган ҳарбий қурувчилар ўзлари олиб келган бинокорлик материалларидан Сергели йўлдош шаҳарчасини бунёд этишга киришдилар. Улар қиш бошлангунча бу ерда юзлаб биноларни фойдаланишга топширдилар.

Тошкентга ўз техникаси, ғишти, арматураси, тез уй-жой қуриш учун зарур бўлган бошқа ҳамма нарса билан РСФСР, Украина, Белоруссия, иттифоқдош республикаларнинг ҳаммаси, Москва, Ленинград шаҳарлари, Ўзбекистон вилоятларидан қурилиш-монтаж поездлари шошилинч кела бошлади.

Қисқа вақт ичида москвалик, ленинградлик, украиналик, белоруссияликларнинг даҳалари, қозоғистонлик, литвалик, арманистонлик, эстониялик, грузиялик, свердловскликларнинг салобатли кўп қаватли бинолари қад кўтарди. Уларда ҳозир тошкентликлар оилалари истиқомат қилади. Тошкент ўшанда ҳақли равишда дўстликнинг мустаҳкам қалъаси деб номланди.

Бугун, умумхалқ референдуми натижасида Иттифоқимизни сақлаб қолиш учун овоз берган бир пайтда дўстлик бизга нима берганлиги ва нима беришини ёдга олиш фойдадан ҳоли эмас. «Бирлашган ўзар», деб бежиз айтишмаган.

«Оқшом» муҳарририяти Тошкент зилзиласининг 25 йиллиги кунида шу беғараз бунёдкорлик биродарлигини ёдга олишни таклиф этади. Ҳозир бизда йиғинлар жуда кўп. Аммо мазкур сана Тошкентни вайронадан қад кўтаришда ёрдам берганлар вакилларининг анжуман ёки кенгашини ўтказишга арзигуликдир. Албатта бунинг учун муайян миқдорда маблағлар ҳам керак бўлади. Лекин бу хайрли ишга ҳомийлик қилишга тайёр ташкилот ва муассасалар топилади, деган фикрдамиз.

Шундай қилиб биз Сиз муштарийларнинг таклиф ва мулоҳазаларингизни кутамиз. Келинг, Тошкент зилзиласининг 25 йиллигини қандай нишонлаш ҳақида бир ўйлаб кўрайлик.

СУРАТЛАРДА: зилзила туфайли вайрон бўлган уйлар; дастлабки бинолар ва шаҳар маркази кўринишидан лавҳа.

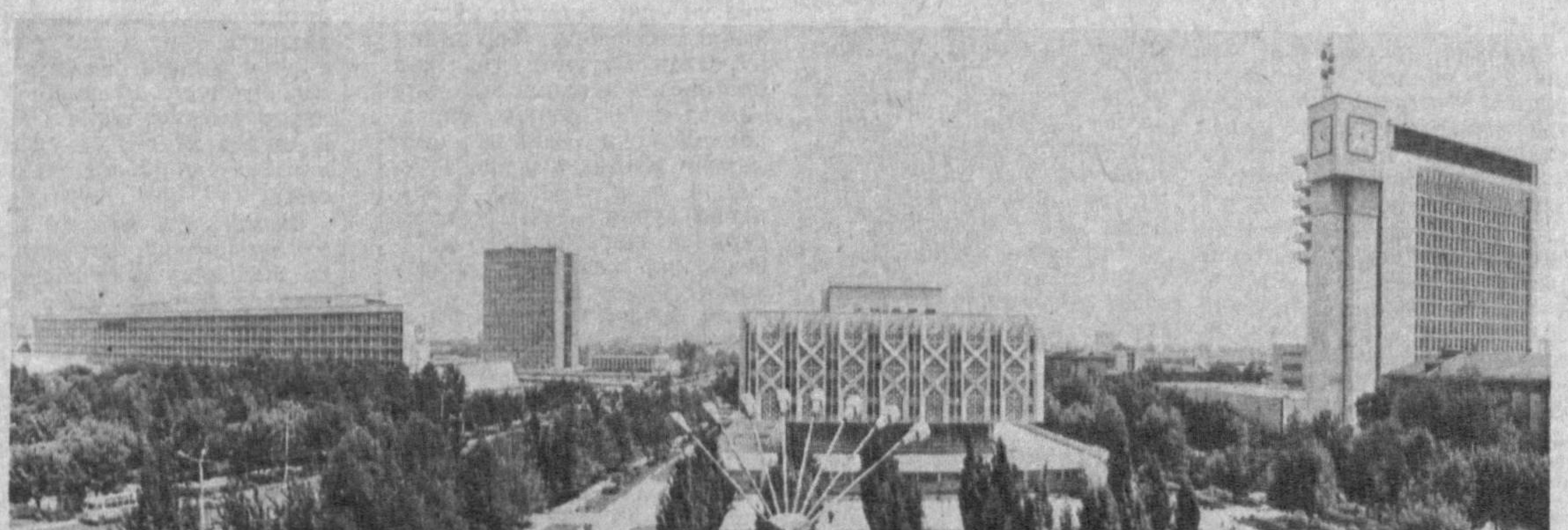

«МИНГ БИР СЎЗ»

Қомуслар Бош таҳририяти куни кеча яна бир янги асарни босмадан чиқарди. Эски ўзбек ёзуви ва тилини ўрганувчилар учун мўлжалланган бу луғат «Минг бир сўз» деб номланади. Луғатда мингдан ортиқ сўз араб алифбоси тартибида берилган, араб-форс тилларидан ўзбек тилига кириб келган сўзларнинг тўғри ёзилишини ўрганувчилар учун катта қулайликлар яратилган. Энг муҳими, луғатда эски ўзбек тили ва ёзувини ўрганувчиларга бир қатор методик тавсиялар берилган. арабча, форсча ва туркча сўз ҳамда сўз бирикмаларининг маънолари, изоҳлари кенг очилган. Луғатдан фойдаланувчиларга қулайлик яратиш мақсадида ҳар бир саҳифанинг биринчи устунида сўзларнинг араб ёзувидаги кўриниши, иккинчи устунида ҳозирги имлодаги кўриниши ва учинчи устунда ўша сўз ифода этган маънолар берилган.

А. САЪДУЛЛАЕВ.

Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқи Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ИСТИҚОМАТ ҚИЛУВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган оналарга «Қаҳрамон она» унвони ҳамда «Қаҳрамон она» ордени берилсин:

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА

Абдусаматова Раъно Раҳмонқуловна — Куйбишев районидан, ишчи.

Отамуродова Тошбиби — Ҳамза районидан, уй бекаси.

Холиқова Саодат — Акмал Икромов районидан, ишчи.

Чиорова Қизбуви Муротовна. — Сергели районидан, уй бекаси.

Совет Социалистик Жумҳуриятлари Иттифоқининг Президенти

М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.
1991 йил 22 март.

Асбобсозлик заводида ўн йилдан бери ишлаб келаётган А. Гахраманов ўз меҳнати билан ҳамкасблари сазовор бўлаётган пешқадамлардан.

СУРАТДА: А. Гахраманов.
Т. Каримов сурати.

Рўзноманинг шу сонига

ХАЛҚНИНГ ҲАҚЛИ ТАЛАБИ

Ўзбекистон ССР Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон ССР аҳолисига асосий озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат молларини сотишни барқарорлаштириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорини бажариш борасида жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётгани шаҳримиздаги мавжуд бир қатор озиқ-овқат дўконларидаги бугунги аҳволдан ҳам кўриниб турибди. Жуда кўп жойлардаги дўконларга район озиқ-овқат таъминоти идораларидан зарур маҳсулотларнинг етарли миқдорда ажратилмаганлиги шу дўконларга бириктирилган аҳоли ўртасида норозилик туғдирмоқда. Бунинг оқибатида озиқ-овқат маҳсулотлари тарқатилиш вақтида савдо қоидаларини бузиш, харидорларга нисбатан қўпол муомалалар юзага келди. Айниқса, ажратилган маҳсулотларнинг барчага баробар тақсимланмаганлиги оқибатида аҳоли ўртасида узундан-узоқ навбатлар ва турли хил жанжалли тортишувлар ҳам йўқ эмас.

Шаҳримиз аҳолисининг озиқ-овқат маҳсулотлари билан қай даража таъмин этилганини билиш мақсадида Фрунзе районидаги бир неча савдо дўконларида бўлдик.

— Март ойининг сўнгги кунлари районнинг 4 мингга яқин аҳолисига савдо хизмати кўрсатдик, — дейди 36-дўкон мудири Аҳмаджон Усмонов. — Район озиқ-овқат идорасидан нимаики ажратилган бўлса, аҳолига ҳаммаси бўлиб берилди. Лекин шакар ва тухум маҳсулотлари берилмаганлиги туфайли аҳолига сотиш имкони бўлмади. Лекин дўконда озиқ-овқатлар савдоси тартибли ўтишига ҳаракат қилдик. Уч кун муттасил сотувчиларимиз ҳам, ўзим ҳам бу ишни жиддий назорат қилиб турдим...

Шу райондаги 29 ва 31-дўконларда ҳам бўлдик. Бу ерда энди бутунлай ўзгача манзаранинг гувоҳи бўлдик. Дўкон эшиги ёнида бир гуруҳ харидорлар сотувчи А. Муллажонов билан ниманидир баҳслашишарди. Уларга яқинлашдик:

— Икки кундирки, бу ердаги навбатнинг кўплигидан зарур маҳсулотларни ололмадим, бугун келсам, чўчқа гўштидан тайёрланган консервадан бошқа ҳеч нарса қолмабди, — норозилик билдиради 67-уй, 17-хонада истиқомат қилувчи Л. Я. Гречко.

— Мен ҳам куни неча макарон билан ўша консервадан олиб кетган эдим, бошқа нарсалар йўқ эди, тугади, деб жўнатишганди. Мана бугун ҳам шу аҳвол, — деб нолийди 69-уй, 50-хонада яшовчи Н. И. Курсова.

Аҳолининг бу ҳақли эътирозлари сабаб дўкон сотувчиларига юзландик.

— Халқнинг бу талабига нима дея оласиз! — сўраймиз дўкон хизматчиларидан.

— Уларнинг гапида жон бор албатта, — дейди 29-дўкон сотувчиси А. Муллажонов. — Мана уч кундирки, район озиқ-овқат савдоси идорасидан рўйхат бўйича бизга ажратилган маҳсулотларни сотиб бўлдик ҳисоб. Мана кўриб турибсиз, ҳеч нарсамиз қолмади. Лекин карточка билан келувчиларнинг кети узилмаяпти.

Юқоридаги норозиликлар, аҳолининг ҳақли талаблари жуда ўринлидир. Дарҳақиқат, Тошкент шаҳар партия комитети бюросининг ва шаҳар ижроия комитетининг куни неча бўлиб ўтган мажлисида жуда тўғри таъкидланганидек, биринчи даражадаги зарур молларни меъёри билан тарқатишга ўтишдаги мавжуд нуқсонларга зудлик билан барҳам берилиши керак!

З. ДЎСМУҲАМЕДОВА.

ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Маърузачи ишга жойлаштириш, иш билан таъминлаш масаласини ҳал этиш учун ходимларни қайта тайёрлаш ва бошқа касбларга ўргатиш, Тошкент аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари ва кундалик моллар билан турар жойда меъёрга биноан таъминлаш учун аҳолини магазинлар ва савдо корхоналарига бириктиришни тезлаштириш, шунингдек нарх-наво ошиши муносабати билан компенсацияни ўз вақтида тўлашни Тошкентда бугунги кунда ҳал қилиш зарур бўлган биринчи галдаги муаммолар сифатида тилга олди. Бу соҳада бирор камчилик ва сусткашликка йўл қўйиб бўлмайди. Чунки бу қабул қилинган қарорларнинг ижтимоий аҳамиятини қўпоради; аҳолида иқтисодиётни соғломлаштириш юзасидан кўрилаётган чораларга салбий муносабатни кучайтиради.

Ишчилар, хизматчилар, зиёлиларнинг ташаббускорликлари, омилкорликларини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг янги омилларини топиш, шаҳар миқёсида ҳам, ҳар бир меҳнат жамоасида ҳам кишиларни ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилиш кафолатини таъминлаш учун шароитлар яратиш барча партия ташкилотларининг вазифасидир.

Маърузачи ижтимоий муаммоларни ҳал этиш йўлларига тўхталар экан, маҳаллий Кенгашлар молиявий-бюджет базасини мустаҳкамлаш учун янги имкониятлар яратиш, маҳаллий солиқ солиш таркиби, мулкни хусусийлаштириш воситаларидан тўлиқ фойдаланиш, шаҳар ва район Кенгашлари томонидан ижтимоий ёрдам кўрсатишнинг турли фондларини ташкил этишни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш зарурлигини таъкидлади.

Иккинчи томонидан, шаҳар партия ташкилоти ўз имкониятларидан, биринчи навбатда коммунист-депутатлар орқали халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ҳажмини ва хилларини кўпайтириш, сифатини яхшилашга ёрдам берадиган чораларни қўллаб-қувватлаши керак. Жумладан, шаҳар план комиссияси коммунист-раҳбарлари арзон моллар, айниқса болалар ва пенсионерларга мўлжалланган арзон моллар ишлаб чиқиш учун иқтисодий манфаатдорликни ошириш тартибини яратишлари, ана шундай моллар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган участкалар, кичик ва қўшма корхоналар ташкил этишни дадилроқ рағбатлантиришлари лозим. Шу жиҳатдан «Шарқ гули» бирлашмаси билан «Средазлегпромналадкасервис» монтажсозлаш корхонасининг болалар учун моллар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган «Чарос» қўшма корхонасини ташкил этиш соҳасидаги ташаббуси диққатга сазовордир.

Қабул қилинган барча шаҳар ижтимоий дастурларини сўзсиз бажариш керак. Бугунги кунда уларни бажариш нақадар мураккаб бўлмасин, бунга эришиш зарур. Хусусан бунда «Уй-жой» дастури тўғрисида гап кетди. Тошкент қурилиш мажмуи коммунист-раҳбарлари уни бажаришга алоҳида эътибор беришлари даркор.

Бугунги кун вазифаси лўнда: белгиланган, режаланган, ваъда берилган ҳамма нарсани бажариш шарт. Фақат шу йўл билангина партия ташкилотлари одамлар орасида ўз нуфузлари ва таъсирларини мустаҳкамлай оладилар.

ИҚТИСОДИЙ муаммолар сиёсий муаммолар билан чамбарчас боғлиқдир. Ижтимоий жараёнлардаги зиддиятлар, айниқса, иқтисодий соҳадаги хато ва нуқсонлар Тошкент аҳолисининг ижтимоий-сиёсий ва маънавий-психологик ҳолатига жуда салбий таъсир кўрсатади. Фақатгина кишилар турмуш шароитини амалиётда яхшилаш, улар манфаатини ҳимоя қилиш одамларда партия ва давлат томонидан ўтказилаётган сиёсатнинг тўғрилигига ишонч туғдира олади.

Аммо бугунги кундаги ҳақиқий аҳвол шундайки, тез орада ҳамма нарса яхши бўлиб кетишига умид қилиш қийин. Бу шароитда сиёсат ва иқтисодий жараёнларда рўй бераётган аҳвол ҳақида ҳаққоний ахборот бериш, вазиятни холисона баҳолаш, кўрилаётган чоралар самарадорлигини мунтазам равишда танқидий нуқтаи назардан таҳлил этиш, шаҳарликлар билан кенгашиб туриш мафкуравий ишнинг асосини ташкил этади. Коммунистлар мухолифларининг қаршиликларини енгиб ўтиб, бу ишни олиб бормоқдалар ва олиб бораётирлар. Мухолифлар аҳвол қийинлигидан ғараз мақсадларида фойдаланиб, Компартияни обрўсизлантиришга, уни жамиятда эгаллаб турган мавқеидан четга суриб қўйишга уринмоқдалар.

Миллий тотувликни, Тошкентда истиқомат қилаётган барча миллатлар вакиллари ўртасидаги ишончни сақлаш ва мустаҳкамлаш шаҳар партия ташкилотининг энг муҳим вазифаларидан бири ҳисобланади. Бу вазифани амалга ошириш, шаҳар партия ташкилотининг миллатлараро муносабатларни уйғунлаштириш, шаҳарда яшайдиган барча миллат ва элатлар маданияти ва анъаналарини ривожлантириш учун шароит яратиш соҳасидаги фаолияти барқарорликни ва зарур тартибни сақлаш имконини бермоқда. Тошкентда аҳволни шундай ушлаб туриш осон эмас. Бу марказий, баъзан эса маҳаллий матбуотда шаҳар, Ўзбекистондаги аҳвол тўғрисида ёлғон-яшиқ мақолалар бериб борилаётган бир пайтда айниқса мушкулдир.

Сиёсий мухолифларга келганда таъкидлади нотиқ, коммунистлар барча сиёсий кучлар ва жамоатчилик уюшмалари билан ҳамкорликда бунёдкорлик фаолиятини амалга ошириш учун тайёр бўлганликлари ҳолда миллатчилик, шовинизм, зўравонлик, жамоатчиликка зид бошқа кўринишларга қарши муросасиз сиёсий кураш олиб бормоқдалар ва олиб борадилар.

Бугунги кунда ажойиб халқ анъаналарини тиклаш юзасидан катта иш олиб бориш зарур. Бунга катта аҳамият берилаяпти. Республикамизнинг миллатидан қатъи назар барча аҳолиси учун чинакам шодиёна бўлган Наврўзнинг байрам қилиниши бунга мисол бўла олади. Шаҳар миллий маданият марказларининг турли халқлар ва элатлар анъаналари, тили, маданиятини тиклаш соҳасидаги фаолиятлари ҳар тарафлама қўллаб-қувватлашга моликдир. Бу Ўзбекистонда истиқомат қилаётган барча халқлар маънавий юксалишига кўмаклашади.

Маърузачи миллий ва диний хусусиятлар жуда чамбарчас бўлиб кетган минтақамиздаги таркиб топган шарт-шароитлар ҳақида гапирар экан, диннинг ижтимоий мақоми очилганлигини айтди. Бу давлатнинг динга нисбатан муносабати ўзгарганлиги, диннинг муайян даражада шахснинг шаклланиши, ахлоқий тарбиясига ижобий таъсири натижасидир. Шу сабабли аҳолининг диний таълимот ва расм-русмларга қизиқиши жонланди. Бироқ, Тошкент коммунистлари мактаб ўқувчиларини дин билан машғул бўлишга зўрлаб жалб этиш айрим ҳолларига, сиёсий курашда диний омилдан фойдаланишга бўлинаётган уринишлар хусусида асосли равишда ташвишланмоқдалар. Бундай ҳолларнинг биттаси ҳам эътибордан ва тегишли баҳодан ҳоли қолмаслиги, уларга қатъий зарба берилиши керак.

Шунингдек, санъатдан бойлик орттириш сифатида фойдаланишга уринишдан иборат ташвишланарли аҳвол таъкидлаб ўтилди. Мўмай даромад олиш мақсадида, масалан, кинопрокатда, видеосалонларда, кабелли телевидениеда одамларга, айниқса ёшларга таклиф этилаётган «маҳсулот»нинг ахлоқийлиги, ғоявий мазмуни унутиб қўйиляпти.

МАЪРУЗАДА ички партиявий масалаларга алоҳида эътибор берилди. Бу соҳада бошланғич партия ташкилотлари, ҳар бир коммунистнинг фаолиятини жонлантириш, ишлаб чиқаришдаги партиявий таркибларни мустаҳкамлаш билан бир қаторда ҳудудий партия ташкилотларини тузиш, партия сафларини ўстириш шаҳар партия ташкилотининг асосий вазифаси ҳисобланади.

Ҳозирча эса жумладан коммунистларнинг партия сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга оширишдаги бевосита иштирокини таъминлашдек омилга етарлича аҳамият берилмаяпти. Партия йиғилиши бунинг энг муҳим воситаларидан биридир. Танлаб ўтказилган таҳлил ҳам бошланғич ва цех партия ташкилотларининг қирқ фоизидан кўпроғида йиғилишлар камдан-кам, юзаки, номигагина ўтказилишидан далолат бермоқда. Район партия комитетлари кўп ҳолларда бу ишни ўзбилармончиликка ташлаб қўйганлар. Бу ишда сайлаб қўйилган партия фаоллари, энг аввало шаҳар партия комитетининг аъзолари ҳозирча фаол иштирок этмаяптилар.

Ўзбекистон Компартияси, шаҳар партия ташкилотининг сайловолди платформаларини, сайловчилар наказларини бажаришда коммунист-депутатлар билан олиб бориладиган ишлар ҳам фаоллаштирилиши керак. Коммунист-депутат ҳам сайловчилар олдидаги, ҳам сайлов пайтида унинг номзодини кўрсатган ва қўллаб-қувватлаган партия олдидаги масъулиятини ҳис этиши керак. Республика Олий Кенгашининг депутатлари бўлган коммунистларнинг шаҳар ва район партия комитетлари бюроларида, бошланғич партия ташкилотларидаги ҳисоботларини худди шу мақсадда ўтказиш мўлжалланяпти. Барча даражадаги Кенгашларнинг депутатлари бўлган коммунистларнинг ҳам ана шундай ҳисоботларини тинглаш мақсадга мувофиқдир. Коммунист-депутатларнинг партия манфаатларига, идеалларига сотқинлик қилиши, ўз хатти-ҳаракатлари билан вазиятни беқарорлаштиришга, Компартия томонидан белгиланган режалар бажарилишини барбод қилишга кўмаклашишдан иборат ҳоллар қатъий партиявий баҳосини олиши керак.

Пленум қатнашчиларининг эътибори партия сафларини мустаҳкамлаш ҳамда партияга янги аъзоларни қабул қилишдан иборат муҳим масалага ҳам қаратилди. Партиядан чиқиш ҳолларига бефарқ муносабатда бўлишга барҳам бериш зарур. Бундай ҳар бир ҳол жиддий ташвиш туғдириши керак. Ҳар бир коммунистнинг партиядан чиқиши ҳақидаги қарори сабабларини партия ташкилотларида ҳар тарафлама муҳокама этиш, КПСС аъзоларини эҳтимол хато қарор, нотўғри қадамдан сақлаш лозим. Шу билан бир қаторда партия аъзоси номига доғ тушираётган, унга қарши турган, партиявий вазифаларини бажаришдан бош тортаётган, аъзолик бадалларини тўлашни истамаганлардан қатъиян халос бўлиш керак. Чунончи, шу йилнинг дастлабки икки ойида Ўзбекистон Компартияси Уставини бузганлиги учун партиядан минг нафарга яқин киши ўчирилди. Бу жиддий ҳолдир. Чунки, айрим коммунистларнинг интизомсизлиги партия ташкилотларининг жанговарлигига салбий таъсир кўрсатади.

Иккинчи томондан, партиядан ихтиёрий равишда чиқишга қарама-қарши равишда партия сафларини тўлдириш соҳасидаги ишларни кучайтириш зарур. 1991 йилнинг икки ойи мобайнида партия сафларига 670 киши қабул қилинди. Партия ташкилотларидаги аҳволни ўрганиш Компартия билан ўз тақдирини боғлашни хоҳлаётган партиянинг яна уч ярим мингдан кўпроқ фаол тарафдори борлигини кўрсатди. Бугунги кунда ҳар бир партия ташкилотида партия аъзолари сонини барқарорлаштириш, партия сафларини мустаҳкамлаш ва ўстириш учун ҳамма чораларни кўриш керак. Бу ишга биринчи навбатда коммунист-раҳбарлар, шаҳар партия комитетининг аъзолари ва барча сайлаб қўйилган партия фаоллари бошчилик қилишлари керак. Бунда ёшлар билан ишлашга алоҳида эътибор бериш, йигит ва қизлар ўртасида партия ғояларини жозибалироқ тарғиб этиш, уларни биргаликда ишлашга жалб этиш лозим.

Касаба союзлар, хотин-қизлар, ветеранлар ташкилотлари билан ҳамкорликда ҳам умумий ижтимоий-иқтисодий, сиёсий муаммоларни ҳал этиш учун биргаликда ҳаракат қилиш, куч-ғайратларни бирлаштиришни кўзлаб иш кўриш керак.

Келажакдаги тараққиётимиз, шахснинг, Ўзбекистон пойтахти барча аҳолисининг маънавий янгиланиши, ақлий ва маданий куч-ғайратини намоён этиши учун кучларни жипслаштириш, бирлик, ижтимоий тотувлик, одамлар бахт-саодати йўлида аҳиллик билан ишлаш энг асосий мақсадимиз, деди пировардида маърузачи.

Музокараларда сўзга чиққанлар шаҳар партия ташкилотининг Ўзбекистон Компартияси XXII съезди қарорларини амалга оширишни таъминлаш юзасидан ҳаракат дастури тўғрисида ўз фикрлари, мулоҳазалари, таклифларини айтдилар. Пленум шуларни ҳисобга олган ҳолда дастурни қабул қилди.

Пленум қатнашчилари Тошкент шаҳар партия комитети бюросининг XXVII шаҳар партия конференциясидан кейинги фаолияти тўғрисидаги ахборотини маълумот учун қабул қилдилар.

Шундан сўнг пленум Тошкент шаҳар партия ташкилотининг 1991 йил учун бюджетини тасдиқлади.

Шаҳар партия ташкилотидан Тошкент вилоят партия комитети аъзолигига сайланганлар Тошкент шаҳар партия комитетининг аъзолари қилиб сайландилар. Бунда истисно тариқасида қатор коммунистлар вилоят партия комитети илтимосига кўра вилоят партия комитети таркибида қолдирилдилар.

Пленумда ташкилий масалалар ҳам кўрилди.

ТУТАШ ТАҚДИРЛАР

⊙ Бугунги кунда она шаҳримиз Тошкент ҳаётини транспортсиз тасаввур қилиш қийин. Айниқса трамвай ва троллейбус хўжалигини қайта қуриш, моддий техника базасини мустаҳкамлаш муҳим ва долзарб муаммолардан бири бўлиб қолмоқда. Қолаверса шу йилнинг апрелида Тошкент трамвайининг 90 йиллиги кенг нишонланади. Диққатингизга ҳавола этилаётган ушбу мақолада ўз жамоаси орасида яхши танилган икки камтарин инсон ҳақида ҳикоя қилинади.

Камарбасталик

У МЕҲНАТ фаолиятини 2-трамвай депосида электр слесарликдан бошлади. Ҳаракатчан, одобда баркамол бу татар йигити тезда кўпчиликка танилди.

Минхат Аитов ишдан ажралмаган ҳолда 1982 йилда Тошкент алоқа электротехника илмгоҳининг кечки бўлимига қабул қилинди. Депо коммунистлари талаба йигитни ўз сафларига қабул қилишди. 5 йил давомида депода бир неча марта бош энергетик ўзгарди. Ҳар гал ҳам улар ишни эплай олмасликлари учун шундай жазо олишарди. Олий маълумотли, электр алоқачиси, муҳандис М. Аитов шу ишга лойиқ топилди.

У ишни қабул қилиб олгач, кекса коммунистлардан ёрдам беришларини илтимос қилди, асосий эътиборни депо энергетиклари орасида меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратди, ичкиликка ружу қўйганларни ишдан четлаштирди. Қисқа вақт ичида сон жиҳатидан кам бўлса ҳам намунали монтёр ва электрчилар гуруҳини ташкил этди. Уларга иш участкаларини бўлиб бериб, энергия тармоқларида ишни пухта бажариш, такрор узилишларга йўл қўймаслик, юқори кучланиш остида ишлаётганда техника хавфсизлиги қоидасига риоя қилишни унутмасликни қатъий талаб қилиб қўйди. Энергия таъминотидаги мўътадиллик корхона цехларидаги иш самарадорлигининг сезиларли даражада ошишига имкон берди. Маъмурият орасида бош энергетикка бўлган ишонч мустаҳкам қарор топди.

Кечаси-ю кундузи корхонани энергия билан таъминлашга йўғрилган меҳнат 19 энергетикдан катта фидойилик талаб қилади. Уч гуруҳга бўлиниб меҳнат қилаётган энергетиклар бошлиғи М. Айтовнинг бирон вақт ишдан ҳоли бўлганини кўрмайсиз. 13 гектар майдонни эгаллаган депо цехлари ичидаги дастгоҳлар, механизмларни совутиш қурилмалари, бино ва цехларда сунъий иқлим ҳосил қилувчи қурилмалар, цех ичини ёритиш нуқталари, иссиқлик ва газ тармоқлари, 5, 8, 9-ётоқхона электр асбоблари, шаҳар кўчаларидаги 50 та чипта сотувчи киоскани энергия билан таъминлаш, тармоқ симларини алмаштириш, Ўзбекистон энергия таъминоти корхонаси билан шартнома тузиш ишларига жавобгарлик катта масъулият ва билим талаб этади.

2-трамвай депоси жамоаси ўтган йили 58 миллион йўловчига намунали хизмат кўрсатди. Корхона учун белгиланган 1 миллион 200 минг киловатт соат электр энергиясидан унумли фойдаланишни йўлга қўйиб, 122 минг киловатт соат энергия тежаб қолишга эришилди.

М. Аитов билан меҳнатида камарбаста бўлган ёш коммунистлар А. Пьянов, Т. Каштанова ва В. Кириенко, Д. Бикулов, С. Летвинов, Т. Қорахўжаевлар корхонанинг энг илғор энергетиклари деган номга сазовор бўлдилар.

Ўз касби моҳиятини аниқ идрок эта биладиган М. Аитов бир неча йил корхона фирқа партия ташкилоти котиби бўлиб ишлади. Коммунистларга хос бўлган фазилатларни ўзлаштирди.

1991 йилда ҳам корхонани энергия билан таъминлаш, энергияни тежаш ишларига пишиқ-пухта режаларни тузиш бош энергетикнинг масъулиятли бурчига айланди.

Тонг йўллари

АБДУМАЛИК ўрта мактабни битириб заводда слесарь бўлиб ишлади, такси машинасини ҳайдади. Барибир кўнгил кўнгил-да! Ўспиринлик даврида трамвай ҳайдашни орзу қилгани ҳеч тинчлик бермади. Бу орада икки йиллик аскарлик хизматини ҳам битириб келди. Ҳеч иккиланмай ҳужжатларини троллейбус ҳайдовчилик курсида ўқишга расмийлаштирди.

Йигит орзуси ушалди. Миллион чақирим йўлни троллейбусда хатарсиз босиб ўтган чапдаст уста Илёс Аббосов бу касбнинг нозик сирларини аълочи курсантга ҳафсала билан ўргатди.

Салкам 15 йилдирки, Абдумалик Муллажонов ҳар куни тонгни йўлда қарши олади. Ўзига бириктирилган ЗПУ—9 маркали 1303 номерли машинаси билан Темирйўл вокзали—Калинин майдони орасида 15—16 марта бориб келиб 280 — 300 чақирим йўлни троллейбусда босиб ўтмоқда. Устоз ва шогирдлари Е. Хромушина, П. Салимов, Р. Хошимов, О. Ортиқов, Ш. Абдураҳмоновлар йўловчилар ташиш режаларини уддалаб ҳамжиҳатликда ижодий изланмоқдалар. Улар 1-маршрутни хўжалик ҳисобида ишлаш усулига ўтказиб самарали ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Машиналарнинг линияга чиқиши ўтган йили 101,1 фоиз таъминланди. Манзилгоҳда троллейбусларни қайта созлаш самарадорлигини ошириш маршрут жамоаси юзини ёруғ қилди. Созлаш ишининг юқори даражада бўлиши ютуқлар омили бўлди. Ҳаракат таркибидан фойдаланиш миқдори 105 фоизга кўтарилди, машиналарнинг кундалик иш соати 14—16 соатдан ошиб кетди. Албатта бундай юқори кўрсаткичга биринчи А. Муллажонов эришганини инкор эта олмаймиз. Бунинг устига иқтидорли ҳайдовчи ойлик маошини 700 сўмга етказиб ҳайдовчилар орасида рекорд кўрсаткичга эришди.

Троллейбус бошқариш ҳам бир санъат. Шу касбга меҳр қўйган, уни ардоқлаган А. Муллажонов йўловчилар ташиш таннархини камайтиришга муносиб ҳисса қўшиб келяпти. Қандай қилиб? Машиналарни ўнқир-чўнқир ва симлар кесишган жойларда эҳтиёткорлик билан бошқариш, йўловчилар оқими кўпайганда учала эшикларни баравар очишни ҳайдовчи унутмаслиги зарур. Ҳаракат мунтазамлиги бузилмаса электр энергия ҳам тежалади, йўловчилар кўзлаган бекатларига ўз вақтида етиб оладилар.

Бу тонг ҳам Абдумаликнинг кўз ўнгидан касбдошлари ишончи, ҳурматини ҳис этди. У ширин хаёллар оғушида Калинин майдони бекатига етиб келди. Троллейбусга гурра-гурра чиқаётган яна ўша таниш йўловчилар сиймосини кўриб яшнаб кетди. Ҳамшаҳарлари хизматига ғайрат ва ширинсуханлик белбоғини боғлади.

Ф. АБДУРАҲИМОВ,
С. АЛИЕВ.

Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт

КЕМТИК ИЖАРА КИМГА КЕРАК?

ҚИЗИҚАРЛИ бир факт. Иқлими, тупроғи бизнинг мамлакатга яқин турадиган Америка Қўшма Штатлари қишлоқ хўжалигида банд бўлган 2 миллион фермер етиштирган ҳосил бутун мамлакатни таъминлашга етиб ортган ҳолда, 16 миллион деҳқонни бирлаштирган Советлар мамлакатида четга чиқариш у ёқда турсин, ўзимизни боқишга ҳам қурби етмайди.

Нега шундоқ? Ғалати бу номутаносибликнинг сабаби нимада? Ҳамма гап одамларни меҳнатга мажбур этишда, уларга шиорий даъватлар билан мурожаат қилишда эмас, балки уларнинг манфаатларини йўналтиришда.

60 йилларда мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида қизиқ бир тажриба ўтказилган. Беҳисоб жамоа хўжаликларидан бирида, 150 киши меҳнат қилаётган участкани 5 кишига бир йил муддатга ижарага беришган. Беш азамат шу қадар жонбозлик, шу қадар меҳнат қилишганки, элак сувдан кўтарилган даврда натижа ҳаммани ҳайратга солган. Маълум бўлишича беш деҳқон колхозчилар йил давомида етиштирадиган маҳсулот ҳажмидан бир неча бор кўп ҳосил етиштирган экан. Бошқача қилиб айтганда, беш уддабурон 150 кишининг ишини бемалол адо этган. Қизиқарлиси шундаки, ўша вақтларда амалдорларни бу кўрсаткич шоширибиб қўйган ва улар тезда бу «ҳазил» тажрибага барҳам беришган.

Нима учун мен бу мисолларни келтираяпман? Гап шундаки, барча жабҳаларда бўлгани каби, иқтисодиётимизда ҳам ўзгаришлар шамоли эса бошлади. Бир вақтлар қисиб қўйилган меҳнатни ташкил этишнинг илғор тараққий этган шакллари ҳозир секин-аста бўлсада қарор топаяпти.

Ана шу янги меҳнат шакллари замирида шахсий манфаат ётибди. Меҳнат шакли нечоғлик кўп манфаатни ўзида жо этган бўлса, шу қадар меҳнат унумдорлиги ўсишининг таг замини бўлади. Шу маънода Тошкент трактор заводининг 20-темирчилик цехида қўлланилаётган ижара эътиборга лойиқ. Бу бўлинма заводнинг ўзига хос «юраги» ҳисобланади. Тракторсозларнинг асосий «озуқаси» — темир ғўлалари қиздирилиб, баҳайбат штампларнинг оғирлиги остида зарур ўлчамдаги қуймага айланади. Бутун заводнинг муҳим «қон томири» бўлган темирчилик цехи, кўп жиҳатдан бошқа цехларнинг бир маромда ишлашларини таъминлайди. Шу хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда, айнан 20-цехнинг биринчи илғор меҳнат шакли — ижарага ўтиши ажабланарли ҳол эмас.

Очиғини айтиш керак, трактор заводи фаолиятида ифодасини топган ижара тўлиқ эмас, балки «кемтик»дир. Том маънодаги «ижара» тушунчаси замирида эса америкалик фермерга хос бўлган тўла мустақиллик ётади. 20-цех мисолида эса бундай эмас. 1990 йил августида завод ва цех маъмуриятлари томонидан имзоланган ва беш йил муддатга мўлжалланган ижара шартномасига кўра завод биноси тегишли дастгоҳ, асбоб-ускуналарни бўлинмага ижарага беради. Ижарачи цех эса бунинг эвазига белгиланган завод олдидаги шартномавий мажбуриятларни тўла адо этиш масъулиятини олади. Зарур комплектловчи материаллар, хом ашё таъминоти, механика, электр ва бошқа хизматлар завод томонидан амалга оширилади. Бошқача айтганда, ижаранинг бор «ажойиботи» темирчилар учун ишлаб топилган даромаддан фойдаланиш бобида нисбатан мустақиллик бўлиб қоляпти холос. Мисол учун цех жамоаси ишлаб топган даромадининг 4,5 фоизи ижара ҳақига, 3,72 фоизи завод хизматчиларига, 81,22 фоизи эса материал таъминотига сарфланади. Барча чиқимлар чегириб ташлангандан сўнг, қолган 10,9 фоиз иш ҳақи жамғармасини ташкил этади.

Йиллар давомида орзу қилинган ижара кемтик бўлишига қарамасдан, темирчилар жамоаси енг шимариб ишга киришди.

Меҳнат шаклининг янгиланиши цех меҳнати хусусиятини ҳам ўзгартирди. Шу кунларда ишчиларни оғир қўл меҳнатидан халос этиш ниятида қайноқ қолипларнинг роботлаштирилган линияси жорий этиляпти. Бу линияда ишлаш учун бир неча созловчининг малакаси оширилди, бошқариш пультида ўтирадиган ихтисосчи ишчилар тайёрлаш борасида ҳам анча-мунча иш қилинди. Бу ноёб техника 5 турдаги қисмларни қолиплай олади.

Лекин корхона фаолиятининг «белига тепган» таъминотдаги узилишлар, шу жумладан, 20-цех ишига ҳам салбий таъсир кўрсатмасдан қолмади. Ўтган йил охирига келиб металлнинг «чўғи» камайди ва шубҳасиз бу темирчиларга панд берди. Хуллас, жамоа гарчи ижарада фаолият кўрсатсада, 20-цех корхона булинмаларига хос қийинчиликларга йўлиқди.

Материаллар ва хом ашё танқислигида ижара муносабатлари ўз самарасини тўла намоён қила олмайди. Бу вазиятда мустақил бўлиш фақат зарар келтиради. Шунинг учун корхоналар иложи борича тобе бўлишни афзал кўрмоқдалар. 20-цех жамоаси ижарага ўтишга муваффақ бўлди, лекин бу юзага келган муаммодан қутилишнинг чораси эмас. Чунки, корхона таркибидаги ижара муносабатлари ҳеч қандай эркинлик бермайди. Ҳатто барча бўлинмалар ижарага ўтган тақдирларида ҳам бу ғоятда мушкул. Нега деганда, ижарачи нафақат даромадга эга бўлиши, балки уни муомалага киритиши керак. Лекин ҳозирги танқислик замонида қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш учун зарур материал ва хом ашёни қаердан олиш мумкин?

Ижарачи цех иқтисодчиси К. С. Сонина таъбири билан айтганда, «мамлакат саноат корхоналари ҳеч қачон ижара ёрдамида инқироздан қутила олмайдилар». Ана холос! Наҳотки шунча қилинган иш зое кетган бўлса?

Қанчалик аччиқ бўлмасин, тан олиш керакки, иқтисодчининг гапида жон бор. Ўша шодиёна август кунлари 20-цех бошлиғи И. А. Кошкин фикрича, «ижара бўлинма ишлаб чиқариш фаолиятини яхшилаши, таъминот муаммоларини бартараф этиши, халқ истеъмоли буюмларини кўпайтириб, пулли хизматни жорий этиши» керак деган эди. Аммо бу қайд этилган соҳаларнинг бирортасида ижобий ўзгариш юз бермади. Нега дерсиз? Чунки, завод таркибидаги бошқа бўлинмалар эскича фаолият кўрсатиб турган бир паллада, 20-цех «тоза» ижарани қўллай олмасди. Ҳозирги беқарор иқтисодий вазиятда саноат корхонаси мисолида ижара ягона қутилиш чораси эмас. Нимага деганда мамлакат миқёсида соғлом иқтисодий муносабатлар бўлмас экан, ҳар қандай илғор, тараққий этган меҳнат шакли ҳам самара бермайди.

Тошкент трактор заводининг яна бир бўлинмаси — 3-цех ижара муносабатларига ўтиш тараддудида. Ҳозирда сўнгги тайёргарлик ишлари тугалланяпти. Бу жамоа раҳбарияти юқоридаги муаммоларга бошқача кўз билан қарамоқда. Улар барча орзу-умидларини ижарага тақамоқдалар. Лекин кемтик ижара кимга керак? Тағин ким билади, балки «табиб эмас, касал кўрган табиб» деганларидек, қайсидир маънода «куйган» 20-цех сабоғи уларга бошқача таъсир қилар?

Т. НУРМУҲАМЕДОВ.

«Семурғ» фирмаси меҳнаткашлари ранг-баранг ўйинчоқлар ишлаб чиқаришни яхши йўлга қўйиб, кўпчилик олқишига сазовор бўлишмоқда. Сиз суратда Надежда Пискунова (чапда) бошчилик қилаётган илғор бригада азаматларини кўриб турибсиз.

«Металлбитремонт» ишлаб чиқариш бирлашмасида ўз ишини севган меҳнаткашлар жуда кўплаб ишлашади.

СУРАТДА: электр пайвандчи Б. Ғиёсов, бригадир Қ. Омонов ва пайвандчи Ш. Исҳоқовлар.

* * *

Т. Каримов суратлари.

Янгиликлар, хушхабарлар

АМУ УЧУН «ЭЛЕКТРОН КЎЗ»

«Хорезмагрострой» бирлашмасининг 299-хўжаликлараро механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари муҳим топшириқни бажаришга киришдилар. Урганчда улар «Амударё» ҳавза сув хўжалиги бирлашмасининг ахборот-ҳисоблаш марказини қура бошладилар.

Бу олти қаватли бинога ўрнатиладиган электроника амалда бутун Амударё суви — дарё манбаидан бошлаб то Оролгача қандай фойдаланилаётганини назорат қилиб туради. Йўлдош алоқаси орқали бу ерга фақат бизнинг республикамиздаги эмас, шу билан бирга қўшни Тожикистондаги барча сув чиқариш иншоотларида сув қанчалиги ва қанчаси сарфланаётгани тўғрисида ахборот келиб туради. Асосий тўғонлар ҳам телемеханика системалари ва сув сарфини ўлчайдиган автоматлар билан жиҳозланади.

Ишлаб чиқариш биноси қуриб битказилганидан кейин бу ерда ҳисоблаш маркази ходимлари учун иккита тўққиз қаватли уй қурила бошлайди. Уларнинг болалари учун эса болалар боғчаси ҳам бунёд этилади.

ОМИЛКОР РЕМОНТЧИЛАР

Жомбой ремонт-ишлаб чиқариш корхонасининг меҳнаткашлари ремонтчилар хизматига талаб пасайиб кетаётган ҳозирги пайтда қийин аҳволдан шараф билан чиқдилар. Улар мутахассисларни қисқартириш ўрнига ўзлари учун янги тармоқларни ривожлантириб, ишлаб чиқаришни кенгайтирдилар. Бунинг учун улар ўз инженерлик ва техник имкониятларидан тўла фойдаландилар.

Биринчи навбатда аждодларимизнинг амалий ечимларини ва ҳозирги замон ютуқларини ўзида мужассамлаштирган жувозхона бунёд этдилар. Жувозхона ҳар куни 25 килограмм юқори сифатли маҳсулот етказиб беради ва...150 сўм даромад келтиради. Корхонанинг ўз тегирмони ҳам бўлиб, бу ерда теварак-атрофдаги хўжаликларнинг ва улар аҳолисининг буюртмасига кўра беш тоннагача ун тайёрланади. Бундан ташқари яна икки ғилдиракли араваларга талабнинг кучайганлигидан фойдаландилар. Энди истаган киши ремонтчиларга қулай арава учун буюртма бериши мумкин.

Келажакда эса халқаро алоқалар боғлаш режалаштирилган. Биринчидан, франциялик ишбилармонлар буюртмасига кўра жомбойликлар гиламдўзлик корхонаси очишга тайёрланишяпти. Данияликлар билан биргаликда эса озиқ-овқат чиқариш учун чорроқ қайта ишлаш корхонаси ташкил этишни ният қилишган. Хом ашё ҳам ўзларидан чиқади — ремонт-ишлаб чиқариш корхонасининг ўз ёрдамчи хўжалиги бор. Бу хўжаликка қарашли юз гектар ерда мева ва сабзавотлар, сут фермаси учун ем-хашак етиштирилади.

1991 йил— Ўзбекистонда Алишер Навоий йили

⊙ **Тошкент шаҳар Кенгашининг раёсати Алишер Навоий маъракасига бағишланган «Сабъаи сайёр — етти гўзал» фестиваль-танловини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ана шу муносабат билан «Оқшом» рўзномасининг мухбири шаҳар Кенгаши раёсатининг аъзоси, Тошкент шаҳар Кенгаши маданият, фан, халқ таълими, ошкоралик, ахборот ва ташқи алоқалар доимий комиссиясининг раиси А. М. ХЎЖАЕВ билан учрашди.**

— Аъло Мақсумович, ушбу тадбир сиз бошчилик қилаётган комиссиянинг ташаббуси билан ўтказилмоқда. Ундан кўзда тутилган мақсад ҳақида нималар дея оласиз?

Диққат! Янгиликдан хабарингиз борми?

«САБЪАИ САЙЁР—ЕТТИ ГЎЗАЛ» ТАНЛОВИ

— Маълумки, Ўзбекистон Президентининг Фармони билан 1991 йил республикада Алишер Навоий йили деб эълон қилинди. Ўзбек халқи тарихида биринчи бор бутун бир йил бир инсоннинг — буюк инсоннинг, Ўрта Осиё минтақаси маданияти юксалишида жуда катта ўрин тутган улуғ мутафаккирнинг шахсига бағишланади. Навоий йили улуғ шоир ва мутафаккир хотираси ҳамда ижодига буюк эҳтиром кўрсатишдан ташқари у бизнинг ҳозирги машаққатли давримизда маънавий қадриятларимизни тиклаш ва инсонийлик чашмаларини тўлдиришга ҳам имкон беради.

Ана шулардан келиб чиқиб яқинда «Ўзбекфильм» қошида ташкил этилган ва «Саодат» номи билан юритилувчи дам олиш, маданий-оммавий тадбирлар ва ижтимоий ташаббуслар маркази шундай бир тадбирни ўтказишга қарор қилдики, токи у бизнинг ёшларимиз ўртасида улуғ шоир ва мутафаккир ҳаёти ва ижодига, бус-бутун қилиб олганда бизнинг маданий меросимизга, шу орқали эса ўзлигимизни билишга қизиқиш уйғотсин.

Бизнинг назаримизда бунга имкон туғдирадиган энг муҳим омил фестиваль-танлов эди. У фақатгина гўзаллик танлови бўлиб қолмай, балки интеллектуаль гўзаллик ва билимдонлик танлови бўлиши, ўз ичига ойнаи жаҳон орқали кўрсатиб бориладиган «Қувноқлар ва зукколар», «Нима? Қаерда? Қачон?», «Мўъжизалар майдони» сингари кўрсатув элементларини ҳам ўз ичига олиши керак эди.

— Кимлар ушбу танлов қатнашчилари бўлишади? Улар бир-бирлари билан қандай мусобақалашишади?

— Биз ушбу танловда биринчи галда юқори синфларнинг ўқувчи қизлари, толибалар, ёш муаллималар, ўн олти ёшдан то йигирма беш ёшгача бўлган ижодий, илмий ва техника зиёлилари вакиллари ва бошқа ҳар қандай қизлар ҳамда ёш жувонларнинг қатнашишига умид қиламиз. Лекин улар албатта маълумотли, фикр доираси ва қизиқиши кенг бўлган, ижодий баркамол истеъдодлар бўлиши керак. Албатта улар ўзбек тилида эркин гапира оладиган бўлишлари лозим, эски ўзбек графикасини билишлари айни муддаодир, халқимизнинг маиший ва маданий анъаналарини ҳам яхши биладиган бўлишлари керак.

Танлов қуйидаги йўналишлар бўйича ўтказилади:

1. А. Навоий таржимаи ҳолини билиш билими.
2. А .Навоий ижодини билиш билими.
3. Навоийшуносликка оид саволларни билиш билими (унинг фаолиятини бошқа ёзувчи ва олимлар томонидан баҳоланиши, унинг асарларини эълон қилиш, бошқа тилларга таржима қилиш, унинг номини тарғибот қилиш ва бошқа масалалар).
4. Бизнинг ҳаётимиз, бизнинг идеалларимиз ва умидларимиз рўёбга чиқишидаги А. Навоий ўрни ва ролини тушуниш.
5. Навоий асарларини ёддан ўқиб бериш танлови (бадиий ўқиш маҳорати, таъсирчанлик, танланган асарнинг мураккаблиги ва гўзаллиги).
6. Қатнашчиларнинг шахсий ижодий маҳорат қирраларини аниқлаш (ашула айтиш, рақс тушиш, ёки бирорта чолғу асбобида куй ижро этиш, ёҳуд ўзи ёзган шеърни ўқиш, ёки Гули сиймосини ижро этиш, ёҳуд мусаввирлик ва бошқа истеъдод қирраларини намойиш этиш).

Танлов қатнашчиларининг ташқи кўриниши, назокатлилиги, миллий руҳга мос келиши ҳам албатта ҳисобга олинади. Булар асосий шартлардир.

Апрель ойи мобайнида танловда иштирок этадиганларнинг аниқлаб олинишини албатта истар эдик. Бунинг учун улар ўз ўқув ва меҳнат жамоаларидаги танловлардан, зарурат бўлиб қолганда эса районлар ва вилоятларнинг танловларидан ўтишлари керак. Шуни айтиш керакки, ушбу танлов бутун республикамиз ва ҳатто бошқа минтақалар учун ҳам очиқ танлов ҳисобланади. Ғолиблар май ойида Тошкентда тўпланади. Афтидан бу ерда олдиндан умумий танлов ўтказилади ва шулардан энг яхшилари, яъни 12—15 қатнашчи якунловчи турга киритилади. Танловнинг якунловчи бу тури май ойининг охири — июнь ойининг бошларида В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройида ўтказилади. Танлов юзасидан барча масалалар бўйича «Саодат» марказига 56—62—29 телефони орқали мурожаат қилиш мумкин.

— Танлов ғолиблари қандай тақдирланишади?

— Еттита расмий совринни таъсис этишни ўйламоқдамиз — чунки бу танлов шоирнинг машҳур «Сабъаи сайёр» достони номи билан боғлиқдир. Шу боисдан совринлар номи ҳам ҳозирча шартли равишда шундай деб номланмоқда: «Шеърият маликаси», «Зукко малика», «Назокат маликаси», «Илҳом париси» «Умид маликаси» ва ҳоказо. Юқорида айтилганидек, булар ҳозирча шартли номлардир. Танлов ғолиблари махсус совринлар, мукофотлар ва совғалар билан тақдирланишади. Бундан ташқари бир қатор жамоат ташкилотлари, ижодий уюшмалар ва корхоналар ҳам ўз совринларини таъсис этишни мўлжалламоқда.

— Афтидан бу нарса анча молиявий сарф-харажатларни ҳам талаб этса керак?

— Бўлмасамчи, лекин шундай танловни ўтказишга мамлакатимиздаги ва хориждаги бир қатор ҳомийлар катта қизиқиш билдиришди. Шу боисдан бундай тадбир ҳеч вақт шаҳар ёки республика бюджетига зарар келтирмайди.

— Ҳа, биз ҳозир гаплашган танловнинг қизиқарли ва фойдали бўлишига ишончимиз комил. Шу танлов ташкилотчиларига ва унинг бўлғуси иштирокчиларига муваффақиятлар тилаймиз.

— Раҳмат, ўз навбатида биз ҳам «Оқшом» рўзномасига — Алишер Навоийга бағишланган қизиқарли ва мароқли мақолаларни мунтазам ёритаётган рўзнома жамоасига ижодий илҳомлар тилаб, ушбу танловни ўтказишда унинг фаол тарғиботчи бўлишига ишонч билдирамиз.

Фан оламида

ҚИЗИҚ КАШФИЁТ

ВАШИНГТОНДА Жон Хопкинс номли тиббиёт мактабида инсон неронлари лабораторияда синтез қилиб олинди. Нейронларнинг бўлиниши ва ўсиши текширувлардан ўтказилди. Шу пайтгача инсон хужайраларини организмдан ташқарида ўрганиш мумкин бўлмаганди. Қилинган янги кашфиёт инсон мияси биологик кимёсини ва генетикасини ўрганишга, касалланганда керак бўладиган дори-дармонларни қидириш, ҳатто лаборатория шароитларида «эҳтиёт қисмча»ларни ўстиришга имкон беради, деган умидлар билдирилмоқда.

МИТТИ «ОЙНАИ ЖАҲОН»

ЭКРАНИ суюқ кристалларда ишловчи рангли чўнтак телевизорини Япониянинг «Эпсен» фирмаси француз бўлими ходимлари яратган бўлиб, батареяларда ишлайди. Экранининг катталиги диаметри бўйича ўн уч сантиметрга тенг бўлиб, станцияларни автоматик равишда олади. Тасвир 121 108 элементдан (катта телевизорларда бу сон 480000 га боради) ташкил топган бўлиб, яхши кўринади. Бу ҳақда «Сайнсиз эт энevир» хабар беради.

ТОВУШ ЁРДАМИДА ҚУРИТИЛАДИ

ХОМ ғиштни товуш (овоз) ёрдамида қуритиш мумкинлиги синаб кўрилди. «Урания» ойномасининг сонларидан бирида берилган хабарга кўра Германиядаги Висмар шаҳрининг техника мактабида яратилган мослама ёрдамида хом ғишт товуш ёрдамида қуритилганлиги айтилади. Товуш тўлқинлари ёрдамида ғиштнинг ковакларига бўёқ, микроорганизмлардан сақловчи кимёвий маҳсулотлар елим ёки шунга ўхшаш зарур моддаларни киритиб, қурилиш материалини ўта пишиқлаш мумкин.

ЯНГИ ҲИСОБЛАР

ОКЕАН сувларида олтин борлиги бундан 120 йил илгари аниқланган эди. Дастлабки текширишларга асосланиб, олимлар океан ва денгиз сувларида саккиз миллард тонна қимматбаҳо маблағ бор деб тахмин қилишган эди. Асримизнинг йигирманчи йилларида Германия ана шундай сувлардан олтинни ажратиб олиш ишлари билан шуғулланганлиги маълум. Аммо сувлардан эриган олтинни ажратиб олиш уни конлардан олишдагидан бир неча баробар қиммат тушишини кўрсатган эди. Шунинг учун бундай уринишлар тўхтаб қолди.

Кимёгарлар саккиз йил мобайнида катта меҳнат эвазига текширишлар ўтказиб, илгариги ҳисоблар тўғри эканлигини амалда исботлашди. Дастлабки анализларда олтин миқдори саккиз баравар юқори қилиб кўрсатилганлиги аниқланди. Америкалик геолог олимлар яқинда ўтказилган аниқ тажрибаларида, олтиннинг сувлардаги миқдори илгариги ҳисоблардагидан юзлаб баравар камлигини исботлаб берди.

Кузатувлар Атлантика океани ва Тинч океанининг шимолий қисмида юз миллион тонна сув миқдорида бир грамм, Ўрта ер денгизида сал кўпроқ бўлиб, 33 миллион тонна суада бир грамм қимматбаҳо металл мавжудлигини кўрсатди. Янги ҳисоблар дунё ва денгизлари сувида ҳаммаси бўлиб 15 минг тоннага яқин олтин борлигини тасдиқлади.

Қудрат АҲМЕРОВ,
кимё муҳандиси.

Аввалига «Темир хотин» яратилди. Драматург Шароф Бошбеков қишлоқларимизда ҳаёт кечираётган гўзал аёлларимизнинг моҳиятан аянчли қисмати ҳақида ҳикоя қилди. Актёр Исамат Эргашев бу асарни режиссёр сифатида илк бор қўлига олди ва уни экранга кўчирди. Шундай қилиб, «Темир хотин» комедияси вужудга келди. Мунаққидлар бу асарни «кулишни ҳам, йиғлашни ҳам» билиб бўлмайдиган асар деб атадилар. Аёл роботни ўзига қайлиқ сифатида олишга қарор қилган бахтсиз эрнинг бошидан қандай воқеалар ўтганини «Ғаройиб аёл» номи билан экранларда намойиш этилганини биласиз. Энди эса режиссёр Исамат Эргашев яна битта совға тайёрлади — ўзининг янги кино асари устидаги ишини ниҳоясига етказди.

— Исамат, «Ғаройиб аёл» деб аталган фильмингиз эсимда, халқаро хотин-қизлар байрами арафасида биринчи марта кўрсатилган эди. Шундай эмасми?

— Ҳа, бу фильм хотин-қизлар байрами арафасида кино уйида намойиш этилганди. У Аъло Хўжаев бошқараётган «Юлдуз» ижодий бирлашмамизнинг биринчи иши бўлганини таъкидламоқчиман. Янги асаримга келганда, биз уни ҳозироқ кўрсатишга тайёрмиз. Лекин уни Наврўз кунлари томошабинларга тақдим этиш ниятидамиз.

«ТЕМИР ЭРКАК»

— «Темир эркак» номига қараганда, қандайдир калондимоғ ёки ўзига зеб берган қаҳрамон ҳақида эмасмикин?

— Йўқ, ундай эмас. Доимий ҳаммуаллифим Маҳмуд Тўйчиев ёзган сценарий менга тинчлик бермади. У...эркакларнинг ҳуқуқсизлиги ҳақида. Нега ажабланяпсиз, кеча мени аёлларнинг жамиятдаги оғир аҳволи ташвишга соларди, бугун эса эркакларни ҳимоя қилишга отландим. Қизиғи шундаки, ҳар иккала мавзу ҳам жуда долзарб. Эркаклар ўзларининг аввалги мавқеларини йўқотиб қўйганлари хусусида неча марталаб эшитганмиз. У кўпинча шароитга мослашиб қолмоқда, ҳатто баъзида боқиманда ҳам дейишади. Ғўлликда ҳам айблашади. Қўйди-чиқдиларда ҳаммадан кўпроқ аёллар ташаббускор бўлаётгани сир эмаску, ахир. Аёллар мустақил бўлишни хоҳлайдилар.

— Сизнинг назарингизда нима сабабдан шундай бўлаяпти?

— Аёллар шаънига таъна қилмоқчи эмасман, лекин юзага келаётган вазиятда уларнинг ҳам анчагина айби бор. Аёллар эркакларни кўп нарсалардан маҳрум қилганликлари, ўз зиммаларига ихтиёрий равишда қийинчиликларни олаётганликлари ҳақида мисоллар камми?

— Тўғри, сиз муаммога кутилмаганда бирмунча бошқача назар ташлаяпсиз. Мен сизнинг ҳамма фикрингизга қўшила олмайман. Наҳотки, эркаклар ўз довюракликлигини, аёлларга нисбатан қалб қўрини, хушмуомаласини йўқотиб қўйишаётган бўлса... Афсуски, кўпинча, бунинг тескарисига дуч келамиз. Эркаклар навбатда турган аёлларни turtкилашади, транспортда жой беришмайди, зарур бўлганда ҳам қўлларини узатишмайди, ҳатто қийинчиликларга ҳам чидай олмайдиган бўлиб қолишди.

— Мен фикрларингизга қўшилишим мумкин, аслини олганда сизларнинг озодликка чиқишингизга қарши эмасман. Умуман бундай ўйлай кўрманг. Менинг киночи сифатидаги вазифам, рўй бераётган ҳодисаларга эътибор бериш. Воқеалар халқ орасида одат тусига кирган меҳмондорчилик — «гап»дан бошланади, ҳамма гап ана шу меҳмондўстлик атрофида айланади. Бу гал гапга фақат аёллар йиғилган, улар берилиб карта ўйнашмоқда. Ютқазган аёлнинг бири ёстиқдошини бир ҳафталик муддат билан гапдаги жўраси — дугонасига бериб туради. Ўз ҳукмини ўтказиб, амри фармойиш беришга ўрганиб қолган аёл ўйиннинг бемаъни шарти бажарилишини талаб этади. У ана шу воқеа оилага қандай таъсир кўрсатишини хаёлига ҳам келтирмайди. Бўлмаган гап дейсизми? Кўпчилик шунақа деяпти. Лекин ана шу бўлмағур ҳодиса ортида ажойиб бир аёл турибди, у уйнинг фариштаси бўлишдек ҳуқуқдан маҳрум бўлади, назокатини йўқотади, баъзида эса ўзига хос иффат-одобидан ҳам, оқилалигидан ҳам маҳрум бўлишини айтмайсизми... У ўз эрини «пинжида» сақлашга уринади. Мен комедия воситасида бундай аҳволга назар ташлашга қарор қилдим. Биз ўз устимиздан кулишимиз лозим, эҳтимол ўшанда турмушимизда халақит бераётган нарсалар йўқолиб кетар...

— Томошабинлар «Темир эркак» фильмида қайси артистларни кўришади?

— Нимасини айтасиз? Фильмимизда бутун бир салоҳиятли санъаткорлар йиғилган — Мурод Ражабов, Наби Раҳимов, Ғани Аъзамов, Тамара Шокирова, Зайнаб Садриева.... Машҳур хонанда Юлдуз Усмонова...

— Исамат, энди сизга охирги саволни берсам: ҳаётингизда аёллар қандай маъно касб этади? Сиз учун идеал аёл борми?

— Аёллар — бу ҳамма нарсани — ҳаётни англатади. Мен баландпарвоз сўзлар айтишни хоҳламайман, лекин аёллар — фаришта, аёллар — илҳом, аёллар — саховат, аёллар — меҳр-мурувват эканлигини айтмасам бўлмайди. Мен уларнинг ҳаммаси давримиз машаққатларидан қатъи назар бахтли бўлишини хоҳлайман. Идеал аёлга келганда эса, уларни эркакларнинг ўзлари яратишлари зарур. Менинг идеалим — Рафиқам Олтиной, у тарбиячи, мен икки қизим Наргиза билан Нодира ўз оналарига ўхшашларини жуда-жуда хоҳлардим.

Э. ТУХВАТУЛЛИНА,
(ЎзТАГ мухбири).

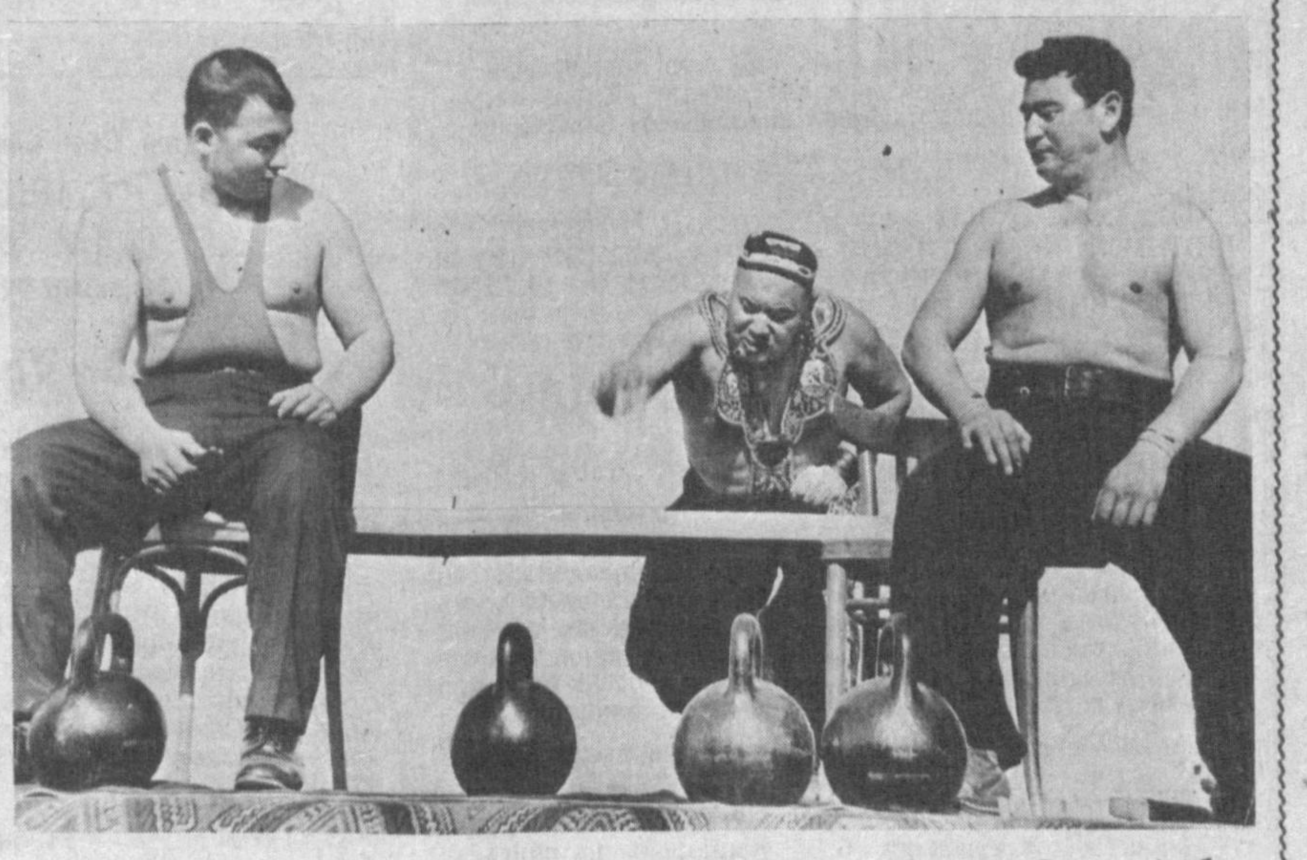

Суратчи Равиль Альбеков «Тошкент ва тошкентликлар» танловига юборган ушбу суратда шаҳримиз полвонлари маҳоратининг шоҳиди бўласиз. Биз моҳир ва ҳаваскор суратчиларимиздан пойтахтимиз анъаналари, унинг ўзига хос ҳаёт тарзи акс этган янги-янги суратлар кутамиз.

„ТОШКЕНТ ВА ТОШКЕНТЛИКЛАР танловига"

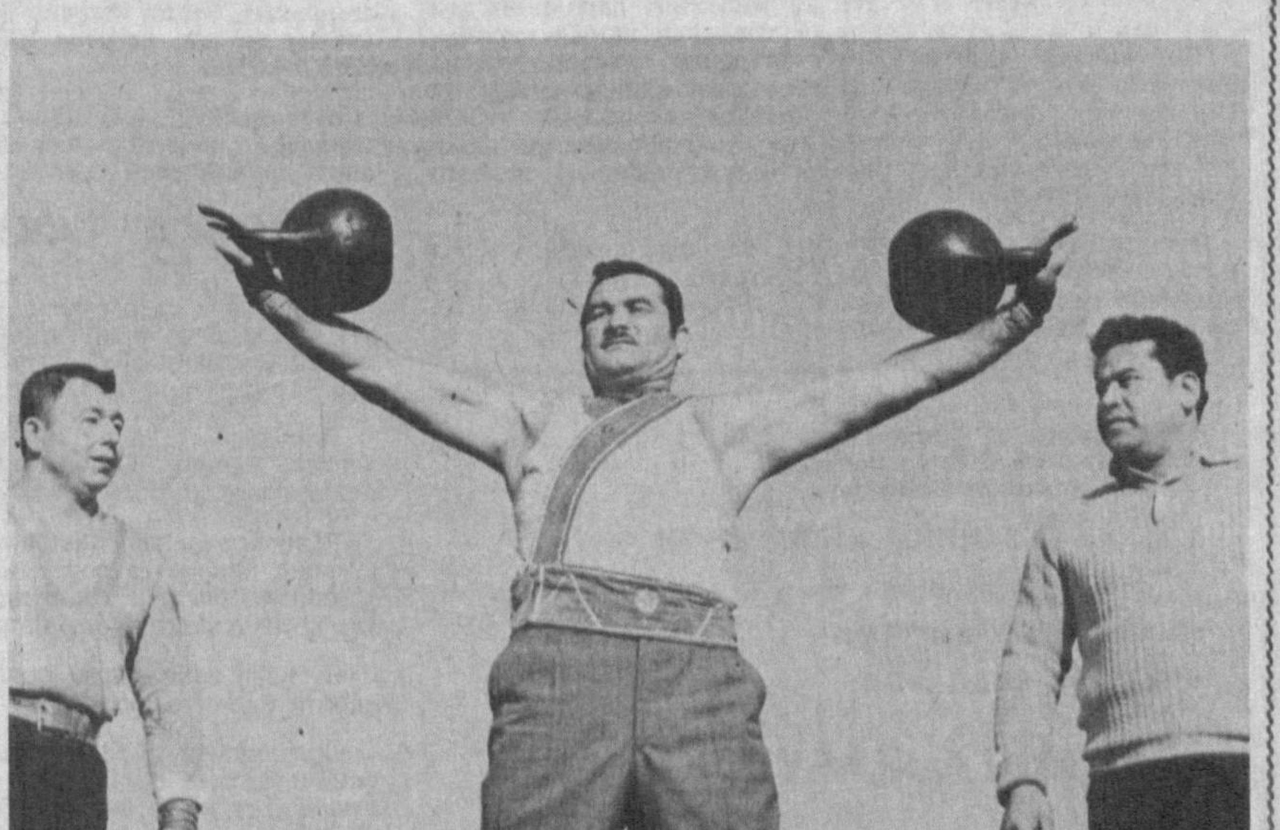

«У ГИРЯНИ СЕВАРДИ»

«Ўзбектелефильм» студиясининг ижодий гуруҳи Хива шаҳрида «У гиряни севарди» фильмини суратга олиб бўлди. Уни таниқли мусиқашунос-фольклорчи, ўзбек мақомларини тўплаб тадқиқ этган Виктор Успенский экспедицияси изидан амалга оширилган мусиқали саёҳат дейиш мумкин.

Режиссёр Шуҳрат Хўжаев ва оператор Ботир Гадойбоев Хоразмга келишларидан олдин Туркманистоннинг Чоржўй вилоятини, кўҳна Урганчни кинокамера билан кезиб чиқдилар, Самарқанд ва Бухорода бўлдилар. Хоразм диёри ажойиб инсон тўғрисидаги ҳикояга гўёки нуқта қўйгандек бўлди. Зотан худди шу ерда В. Успенский 20-йилларда дастлабки мақомларни ёзиб олган, кейинчалик бастакор Юнус Ражабий уларни тартибга келтирган эди. Рус мусиқашуноси Хоразмлик маданият арбоби М. Харратов билан дўстлашиб кетганди, ҳозир Урганч мусиқа билим юртига унинг номи берилган.

Телефильмнинг номи ҳам тасодифий эмас. Гиря мақом йўлларининг ўзаги ҳисобланади. Айтишларига қараганда, В. Успенский ўлим тўшагида ётганида худди ана шу куйни тинглаш истагини билдирган. У дафн этилган куни ҳам шу куй янграган эди.

(ЎзТАГ).

Шифобахш неъматлар

ОЛТИН РАНГЛИ АНЖИР

АБУ Али ибн Синонинг «Тиб қонунлари» асарида анжир ҳам шифобахш мева эканлиги айтиб ўтилган. Чунки анжир жигар, ичак, юрак, нафас қисиш, йўтал кўкрак оғриғи қовуқ касалликлари, бўғин оғриқларига даводир. Бундан ташқари, анжирнинг фойдаси шундаки, ақлни оширади — мия нерв тўқималарини бойитади. Барги ва илдизидан тери касалликларини даволаш учун дори-дармонлар тайёрланади.

Республикамиз шароитида анжир дарахти чангланмасдан мева беради. Анжир дарахтининг ўсиш даври март охири — апрелнинг бошлари — ноябргача, 180—230 кунни ташкил этади. Новдаларнинг ўсиши июлда тўхтаб, сентябрда яна давом этади. Куз ойларида новдаларда пайдо бўлган мева куртаклари баҳоргача ухловчи куртак бўлиб қолади. Бизнинг шароитда икки бўғиндан мева ҳосил бўлади. Биринчи бўғиндаги ҳосил ўтган йилги куздаги ухловчи гул тўпламидан ташкил топган. Улар ўтган йилдаги баргсиз новдаларда тараққий этади. Иккинчи бўғиндаги ҳосил майнинг иккинчи ярмидан октябрнинг ўрталаригача бўлиб, шу йилги ўсган новдаларда пайдо бўлади.

Биринчи бўғиндаги ҳосил қисқа муддатда икки-уч ҳафта июлда пишади.

Иккинчи бўғиндаги асосий ҳосил август ойидан пишиб, то кузги совуқ тушгунча давом этади. Ҳосилнинг пишиб етилишига қараб, ҳар 2—5 кунда териб турилади. Ҳар тупидан 40—45 килограмм ва ундан кўп мева олиш мумкин. Анжир экилгандан кейин 2—3 йилда ҳосилга кириб, 7—8 йилда тўлиқ ҳосил бериши 50—60 ёшигача давом эттиради. Дарахт туплари 100 йилдан ортиқ яшайди.

Анжир яхши суғориладиган тупроқларда мўл ҳосил беради ва ўсади.

Анжирнинг кенг тарқалган навларидан кадота — энг яхши универсал навдир. Меваси ўртача катталикда, 30—40 грамм нок шаклида сариқ оч жигарранг. Ўзбекистон сариқ анжири меваси йирик, сариқ, ясси шаклида. Ўртача оғирлиги 60—80 грамм.

Анжир баргини зарарлайдиган анжир куясига қарши кучли сув босими билан ювиб туриш керак ёки фазалон, севин дорисидан май ойининг 2—3 ўн кунликда 10 литр сувга бир ош қошиғида аралаштириб сепилади. Ана шунда анжир тупларидан йил сайин мўл ҳосил олинади.

Махдий РАЗЗОҚОВ,
қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди.

ОДАМ боласи учун қилаётган иши нотўғрилигини билатуриб, йўқ, тўғри, деб ўзини ўзи ишонтиришга уринишдан бошқа азоб бўлмаса керак. Виждон деган бир ҳакам қийнайверади, қийнайверади, ахир-оқибат у ғолиб чиққандагина вужудингда ўртаниш ила оғир ҳорғинлик сезасан.

Зоҳид ҳозир уйғониб шундай оғир ҳолатда эди. Мудир ҳузуридаги кечаги суҳбатни эслади. Юраги баттар қисилди. «Э, бормасанг, биров дипломингни тортиб оладими?», «Қўрқоқ, шу хулқ-атворинг билан бировларга ақл ўргатиб юрипсанми, уят-э!», «Бунинг нимаси, уят, а, нимаси? Ҳар кимнинг ўзи танлаган жойда ишлашга ҳақ-ҳуқуқи борми, бор! Шунга бир дунё ташвишми?», «Ҳуқуқингни билиб олипсан-а! Бурчингни-чи, бурчингни? Уни виждонингдан суғуриб олиб, қайси қоронғу кўчага ҳайдаб солдинг?».

Ўйлайвериб Зоҳиднинг боши ари уясидек ғувиллади. Ёнига ўгирилди. Хотини юзини кафтига босганча пиш-пиш ухларди. Эрининг ташвишидан хабари йўқ.

Кенг табақали деразадан хонага қишнинг юз кўрсатмас кучсиз шуъласи тўкилар, ҳовлидаги ўрик шохларида қор игна бўлиб ёпишиб қолганди. Зоҳиднинг кўзи девордаги гиламга илинган суратга тушди. Кенг пешонали, сочи юқорига таралган йигирма ёшлардаги ҳарбий унга тикилиб турарди. Бу — отаси.

Дарвоқе, у бирон колхоздан хашак ёздириб беришини сўраганди-я! Қаригандаям тинмайди. Чол-кампир нималигига етказишолмайди? Пенсия олишади. Бунинг устига отаси бир тупканинг тагидаги медпунктда фельдшер. Онаси ёнларидаги фабрикада фаррош. Тағин мол боқишади.

Ортиқча ташвиш бу хашак олиб бериш. Хўп, бирон колхозга бориб раисга ҳам учрашасан. Раис ёздиртириб берди ҳам дейлик. Пулини тўлайсан. Кейин уни ҳар кўриб қолганингда илжайиб қуллуқ қилишинг керак. Кайфиятинг яхшими, ёмонми, барибир илжайишинг зарур. Тамом! Мана шунисига чидаб бўлмайди.

ТОМОШАБИНСИЗ ДУНЁ

Ҳикоя

Зоҳид оқара бошлаган сочини қаший-қаший ўрнидан турди. Оёғига пошнаси баланд чарм шиппакни илиб йўлакка чиқди. Радио қулоғини буради. Сўнгги ахборот бераётган экан: «... Навбатдаги ядро портлатиши амалга оширилди. Бу шу йилнинг ўзида... Ядро синовидир» Э, падарига лаънат шу синовининг, бошга бало бўлмасайди.» Таъби баттар хиралашиб, радио симини суғуриб ташлади.

Айвонга чиқди. Эти жунжикиб, билак жунлари тикка бўлиб кетди .Акса урди. Қўлларини қучоқлаб, ён томонига солинган ошхона бўғотига қаради. Қатор осилган сумалаклар қиличдек ялтирарди, ҳали-бери эрийдиган кўринмасди. «Олиб ташлаш керак, бўлмаса, Ҳолинними, Бахтиними бошига тушиб кетса-я, нақ...». Хотини ва ўғилчасини ўйлаб Зоҳиднинг юраги орқасига тортиб кетди.

ЗОҲИД муаллимларнинг муаллими. Икки йилдан бери РайОНО метод кабинетининг мудири. Вазифасидан ўзи хижолат бўладиган томонлари ҳам бор. Отасидек, онасидек одамлар кабинетига кириб маслаҳат сўрайди: «Адабиёт дарсини ундоқ ўтказмоқчийдик, бундай ўтказмоқчийдик. Очиқ машғулот қилаётгандик. Шунга нима дейсиз? Бора оласизми?» — ва бошқа илтимосу таклифлар. Гоҳида вақт топганидан, гоҳи ўтиравериб, зерикканидан боради. Бир хил одамлар қизиқ: агар бир чўпни олдиларига қўйиб, шу сенинг бошлиғинг дейишса, ўшанинг айтганини қилишади. Тўғрими, нотўғрими суриштиришмайди. Ана шу нарса унинг ғашини келтиради!

Икки кун олдин мудир Зоҳидни кабинетига чақиртириб қолди. Кирди. Бир гапни дарров айта қолмайдиган бу одам рости унга ёқмасди. То нима демоқчилигини билгунингча юрагинг ёрилади.

— Кўкорол мактабидаги адабиёт муаллими пенсияга чиқибдими? — сўради у рўпарасидаги стулдан жой кўрсатиб.

— Хабарингиз бор, шекилли, Мўмин Жўраевич, — Зоҳид унга ҳайрон қаради. — Ҳафта бўлаяпти. Тоби ҳам қочиб қолаётганди.

— Бор, бор. Шунга...

— Одам ахтараяпмиз. Аммо бир ставкадан ортиқ ишлаётгани йўқ.

— Энди ўзингиз бир ўйлаб кўрасизмикан?...

— Ўйлаб ҳам, мактаблардан суриштириб ҳам кўрдим. Адабиётчиларнинг кўпи аёллар. Уларни юбориб бўладими чўлга. Райондан 200 чақирим нарига.

Мудир индамай Зоҳидга қараб қўйди. Кейин қаламдонга солинган қизил, қора қалам учига тикилиб;

— Ўзингиз бора қолсангизчи? — деди.

У бу таклифни кутмагани учун на ҳа деди, на йўқ. Кўзларини қаламларга қаратганча ўтираверди.

Кимсасиз чўл. Қуюн. Шамол оч бўридек увиллайди. Олисдан буралиб-буралиб қора тутун чиқаяпти. Бу мактаб. Дийдираб ичкарига киради. Димоғига кўмирнинг аччиқ ҳиди урилади. «Салом болалар! Мен сизларнинг янги ўқитувчингиз бўламан. Исми-шарифим Зоҳид Иброҳимович Лутфуллаев.» «Салом». Болалар гур этиб ўринларидан туришади. Бошларида телпагу рўмол. Кўзларида ҳайрат. «Посон экан. Бўйнидаги чипор галстугини қаранг. Чиройли. Атир ҳиди ундан келаяпти, шекилли». «Ўтиринглар. Қулоқчинини туширган бола эшикни очиб ичкарига югуриб киради-да, бирдан янги ўқитувчини кўриб, оёғидаги этигининг учига қараб қулфи очилган папкасини қўлтиқлаганча тураверади. «Бугундан бошлаб ҳеч ким дарсга кечикиб келмаслиги керак. Аъло ўқиш интизомдан бошланади, хўпми?». «Бу қанақа ўқитувчи ўзи? Ўтовимиз олисдалигини билмайди, шекилли?». Ўрта партадаги тим қора сочларини турмаклаган қийиқ кўзли қизча ён қатордаги пучуқ дугонасига катак дафтар варрағини узатади. Зоҳиднинг кўзи тушиб қолди. «ЗИЛ» деб ёзибди. Қитмир-э! Дарров лақаб қўйибди. Бу — ўзининг, отасининг исми ва фамилияси бош ҳарфлари. Кўнглида кулги ва жаҳл аралаш бир ҳис пайдо бўлди. Юракни емиради, шекилли булар.

Дарсдан кейин ётоқхона. Зах ҳиди келади. Чўян печка ёнида пачоқ челак. Қор босган ҳовлининг нариги бошидаги ҳужрадан шу челакда кўмир, унинг устига ўтин солиб келиши керак. Чўккалаб тутундан ўпкаси тўлиб, печка тирқишига пуфлайди. Бунча азоб бу!

Зоҳиднинг кўз ўнгидан ўтган йили чўлдаги мактабдан хабар олгани борганидаги шу манзаралар ўтди. Фақат касалманд, тепакал муаллим ўрнига ўзини қўйиб кўрди.

... У майкачан ваннахонага кирди. Иссиқ сувни жилдиратиб, юзига совун кўпиртирди. Рўпарасидаги тошойнага қараганда икки жуфт кўз унга савол билан жиддий боқарди. «Борасанми ё... ».

Автобусдан тушиб, гузардаги сабзавот дўкони олдида қоп қўлтиқлаган турнақатор одамларни кўрди. Навбатда турганларнинг биридан «Нима бераяпти?» деб сўради. Икки қўлини пальтосининг ён чўнтакларига тиқиб олган ўрта ёш кишисўйлоқ кумуш тишларини кўрсатиб илжайди. «Сизбоп нарса эмас, акахон. Кепак, кепак». Уни кап-катта одам «Акахон» дегани ғашига тегиб, нари юрганди бирдан отасининг овозини эшитди. Иброҳим ота қўлтиғига қоп қистириб олдинроқда турарди. Югуриб бориб сўрашди. «Юринг уйга, совуқда зарурми. Ўзим колхоздан хашак ҳам, кепак ёздириб келаман» демоқчи бўлдию, аввалги ваъдаси ёдига тушиб, «Келинг, мен тура қолай» деди. Отаси унамагач, дўконнинг зинасига чиқди. Бу ердан кепак савдосини бемалол кузатса бўларди.

Новча, жингалак соч сотувчи йигит ёрдамчисининг қоплаган кепагини илдам тарозига қўяр, тошни у ёқдан бу ёққа суриб, пулини айтарди. Одамлар унча-мунча килосига тортишмай хурсанд ҳисоблашишарди.

Чорак соатлардан кейин отасининг навбати келди.

— Тўрт қоп,— деди телпагини қошлари устига туширган ёрдамчига отаси, — тўлдириб-тўлдириб солинг-чи.

Сотувчи ёнидагилар билан ҳисоб-китоб қилгунча ёрдамчи бу қопларни ҳам тўлдириб бўлди.

— Қирқ сўм, — деди жингалак соч.

Зоҳиднинг отаси «Йўғ-э, битта қопга эллик килодан ошиқ кетмайди-ку» деди қулоғининг орқасини қашлаб.

Сотувчи хумдек бошини сарак-сарак қилди:

— Амаки-е, одамга ишонмайсиз-а. Олинг, ўзингиз тортиб кўринг бўлмаса. — У қўлларини фуфайкаси чўтакларига тиқиб, шарт тескари ўгирилиб олди.

Орқадан овозлар келди:

— Қўйинг, бир кило, ярим килога тортишиб нима қиласизлар?

— Магазинчигаям чой пули қолсин-да, ахир.

— Э, унақа пайтлар ўтиб кетган.

(Давоми 4-бетда).

(Давоми. Боши 3-бетда).

Зоҳиднинг отаси оқсоқланиб тарозининг нариги томонига ўтди. Шошилмай пальтоси тугмаларини ечди. Костюми кўкрак чўнтагидан кўзойнагини олди. Тақди. Энгашиб тош сурди. Тарози шайтони мувозанат ҳолига келганда қаддини ростлаб осмонга қаради. Пичирлади. Кейин териси қуруқшаган афтини бужмайтириб сотувчига:

— Ўттиз саккиз сўм бўлади-ю, оғайни, — деди.

— Икки сўм грузчикка, — сотувчи ўгирилиб тажанг қўл силтади.

— Бекор гап, грузчик сендан эмас, давлатдан ойлик олади.

— Э, қизиқ одам экансиз-кў, етмиш сўмга мушук офтобга чиқармиди?!

— Ие, — бошмалдоқсиз қўлини пахса қилди Зоҳиднинг отаси. — Ҳар кимдан эллик тийиндан олсанг, биласанми, оғайни, юз қопдан қанча қолади? Эллик сўм-а! Бунақада мушук офтобга чиқиш у ёқда турсин, итингнинг туваги олтиндан бўлиб кетади-ю! Қани кимда бир парча қоғоз бор? — Иброҳим ота одамларга мурожаат қилди. — Акт тузамиз!

Зоҳид шу пайтда отасини оломон ичида нутқ сўзлаётган кишига ўхшатди.

Атрофдан «Рост, бунақа муттаҳамларни минисага топшириб юбориш керак», «Ҳой, қамалиб кетса бола-чақасига жабр бўлади», «Ўв, бола-чақани шунақа боқадими-а, э, тешиб чиқсин» деган овозлар келди. Боя кепак сотиб олган кимдир қайтим сўради. Сотувчи аланг-жаланг бўлиб қолди. Ҳалиги кишининг афтига қарамай икки сўмни узатди-ю дўкон ичкарисига илдам юрди. Ёрдамчиси:

— Қўйинглар, яхшилар, ишда янглишмаган борми ўзи? — деди қўлини кўксига қўйганча илжайиб. — Қани, кимнинг навбати?

Энди ола-ғовур бошланган, кепак кепакда қолиб, инсоф, диёнатдан гап чиқиб кетди...

ТОМОШАБИНСИЗ ДУНЁ

Ҳикоя

• • •

— АМАКИНГНИНГ тоби йўқ, — деди отаси Зоҳид билан бир-икки пиёла чой ичгач. — Яхши кепсан. Кўргани бирга борақоламиз.

Зоҳиднинг амакиси саксонни қоралаб қолган. Ҳукуматга кўп хизмат қилган. Бир пайтлар МТС бошлиғи, уруш йиллари аллақайси темир-терсак заводида директор бўлган. Зоҳиднинг эшитишича, ўша пайтларда қора мойга беланиб уйга қайтаркан. Опоқи — Робия сўраса, директор рабочий деганиям, деркан. Югур-югурлардан ортганда станок ёнида темирчилик қиларкан.

У пайтлар қиш қаттиқ бўларканми ё болаликнинг нозиклигими, ҳар ҳолда икки қулоғини қора совуқ уриб кетгани ёдида. Ёз чилласида супраси янги картошка пўстидек кўчиб юрарди. Энг ёмони шу бўлгандики, бир кун қаттиқ шамоллаб қолиб, оловда қовурилган. Отаси урушда, онаси — ўн саккизда ҳеч нарсани билмайди. Йиғлайвериб, шишиб кетган. «Намунча кўзинг тўла ёш экан, — депти бувиси онасига, — Умрини берган бўлса яшаб кетар, бўлмаса пешонангдан кўрасан».

Уйдан хабар олгани келган амаки буни кўриб бошини қоқ суяк елкалари орасига олганча қаёққадир ғойиб бўпти. Озғин, новча докторни айтиб келипти. «Боланинг тирик қолишига битта дори керак — пенцилин» депти. Амаки елиб-югуриб уни топипти.

Мана шу одам уч ойдан бери темир каравотга михланган. Кейинги пайтларда темир-терсак йиғадиган ташкилот вакили бўлиб ишларди. Қишнинг сирпанчиқ кунида у йиқилиб, болдирини синдирган.

Амаки дераза ёнига қўйилган каравотда шифтга қараганча ётган экан. Уларни кўриб, оёқ тарафидаги деворга қоқилган бир қулоч камарни тортиб, туриб ўтирди. Қоқ суяк қўлини узатиб жилмайди:

— Ие, келийла, келийла.

Робия опоқи келинларининг ўзидан ортмай қолганини, бугун уй-уйларига кетганидан нолиб кўрпача ташлади.

— Тунов куни уйимиз йиғи-сиғи бўлиб кетди, — деди у дастурхоннинг четидаги шокиласини ўйнаб. — Кетиб қоладиларми деб тозаям қўрқдик.

— Қизиқсан-а, Роби, — амакининг заҳил чеҳрасида кулгу ўйнади. — Ўғзим энди ошга етди деганда кетадиган аҳмоқ йўқ.

У ёқ-бу ёқдан гаплашиб ўтиришди.

— Иброҳим, шу озроқ мўмиё топилармикан-а, — деди бироздан кейин амаки. — Аптийда йўқ экан, шекилли, ўғиллар топишолмади. Ҳар ҳолда сен дўхтирсан.

— Мен бир суриштирайчи, ака.

— Ишхоналаридан кўп келишади, — деди Робия опоқи. — Ҳар келганда ҳайрон бўлишади. Акангиз кунига ўн марта ётиб туравериб, анча куч йиғиб қолдилар. Ўйлаб топганларини қаранг.

— Э, сен шунақа дейсан, Роби. Ҳали ишлагим бор. Бекордан нима фойда?

— Энди ака, ишламанг, нима, оч қолаяпсизми?

— Ўзингчи, ўзинг, оч қолаяпсанми, ишлаяпсан-ку диканглаб.

Иброҳим ота индамади, Бошмалдоқсиз қўли билан костюми чўнтагидан дастрўмол олиб терламаган бўлсаям ажин босган юзини артди.

Зоҳидни икки қариянинг суҳбати эзиб ташлаганди.

— Сенинг соғлиғинг қалай? — сўради амакиси уни ҳозир пайқагандек. — Ишлар билан чарчамаяпсанми?

— Юрипман. Шу сизни олдингизда жа хижолатдаман-да. Келаман, келаман деб қўлим тегмади. — Унинг юзлари қизарди.

— Э, биз қарияларни қўявер, шунақа думалаб-думалаб юраверамиз. Сенлар сира қоқилманглар. Ёшсизлар, йиқилсанглар, ким қилади бу дунё ишини.

Амаки бирдан дераза пештахтасида пичирлаётган радио овозини баландлатди: «... Навбатдаги ядро портлаши амалга оширилди...»

Амакининг кўзлари қисилди. Оқарган қошлари ўртасига тугунча тушди. Қўлларини камар бўйлаб сирпантириб, каравотга ҳолсиз чўзилди. Оғир уф тортди. Иброҳим ота бошини эгиб, пешонасидаги чандиқни силаганича ўтирарди. Кўзлари юмуқ. Чекка томирлари чувалчангдек бўртиб чиққан.

Уй устидан гувиллиб самолёт учиб ўтди. Амаки эшитмай қолмаслиги учун ёнбошлаб радиони баланд қилиб қўйди. Хабарни тинглаб бўлгач, бошини сарак-сарак қилди, эгилиб камар учини тутди, икки марта ётиб-турди. Кейин...

— Дунё жа нотинч бўлиб қолди-ю, Иброҳим, — деди. Бироқ унинг кўзлари Зоҳидга қараган эди.—Томошабинликни кўтара олмайди у. Ўйлаб қоламан: наҳотки, бу занғал урушфурушлар шунча одамлар овозига қулоқ солмаса-я! Қулоқ солишади! Фақат шимарилган енгни туширмаслик керак. Туширдингми, кетди. Шунақа дунё бу!

• • •

МУДИР Зоҳиднинг аризасини ўқиб, рўпарасидаги қаламдонга солинган қизил қалам учига жим қараб қолди. Девордаги осма соат капгири у ёқдан бу ёққа тинимсиз ўтиб турарди, хонада қулоқни шанғиллатувчи сукунат ҳукмрон эди. Ҳозир унинг тақдири ҳал бўлиши керак ҳозир... Гапира қолса-чи, тезроқ. Мудирнинг лаблари қимирладими йўқми, Зоҳид билмади. Ўғзига анграйиб қараб турган бўлса ҳам, фақат шу гапларни эшитди:

— Кўкоролдаги мактабга бугун эрталаб одам кепти. Адабиётчи. Сиздан ёшроқ. Иш қидириб келган экан.

КЕЧА ўзи нима бўлди? Ҳа, отасини кўргани борди. Кепакка навбатда турған экан. Ҳамма миқ этмаса ҳам отаси тумонат одамнинг орасида тўполон кўтарди. Акт тузди. Кейин амакисиникига борди. Ака-ука уруш тўғрисида гаплашишди. Ўзи уялиб ўтирди. Нимадан? Мудирнинг кабинетига қачон кирди? Кирдими ўзи, ё буларни тушида кўрдими?

Бирдан соат жиринглади. Зоҳид ўрнидан дик этиб туриб кетди. Хотини уйғониб, шифтга қараб олди. Қўлларини кериб, чўзиқ керишди:

«Бирам яхши ухлабманки... Намунча эрта уйғонмасангиз». Унинг сузик кўзлари ишва қилиб турарди. Зоҳиднинг энсаси қотди. Занг урган соат ёдига тушиб, ён-атрофга қаради. Осма соат йўқ эди. «Хайрият, — деди у. — Мудирни тушимда кўрибман. Бугуноқ Кўкоролга кетаман».

Майкачан ойнадан ҳовлига қаради. Ошхона бўғотидаги қиличдек ялтироқ сумалаклар ҳамон осилиб турарди. Кўнгли ғашланди. Мендан бошқа ким олиб ташлайди уларни, ўйлади ўзидан ўзи жаҳли чиқиб.

— Э, уят-э!

Шундай деди-ю, бирдан қушдек енгил тортди.

Абдусаттор ҲОТАМОВ.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ПЕДАГОГИКА

БИЛИМ ЮРТИ

«Мактабгача тарбия муассасаларида тарбиячи» мутахассислиги бўйича

СИРТҚИ БЎЛИМГА

1991—1992 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган, мактабгача тарбия муассасаларида ишлаб турган фуқаролар ўзбек ва рус группаларига қабул қилинади.

Ҳужжатлар 15 апрелдан 5 июнгача қабул қилинади.

Кирувчилар қабул ҳайъатига қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: Билим юрти маъмурияти номига ариза, аттестат (асли) 086/У табобат маълумотномаси; меҳнат дафтарчасидан кўчирма (маъмурият тасдиқлаган); 3х4 см. ҳажмли 4 дона фотосурат; паспорт.

Кириш имтиҳонлари 6 июндан 20 июнгача.

Кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар:

Мутахассислик бўйича: ифодали ўқиш ва мусиқа тинглаш қобилиятини текшириш (оғзаки).
Ўзбек тили ва адабиёти (диктант).
Биология (оғзаки).

Мурожаат учун манзилгоҳимиз: 700187, Тошкент шаҳри, Темир Малик кўчаси, 112-уй (49, 63, 73, 89, 112-автобусларнинг «1-Қорасув» бекати).

Тошкент шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги

48-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

АЁЛЛАР, ЭРКАКЛАР ВА БОЛАЛАРНИНГ УСТКИ КИЙИМЛАРИНИ ТИКИШ БЎЙИЧА МОҲИР ЧЕВАР БЎЛИБ ЕТИШИШ ИСТАГИДА БЎЛГАН 9—11-СИНФ БИТИРУВЧИЛАРИНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

9-синфларни битирганлар 1—3 йил ўқийдилар ҳамда бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар. Бир йиллик таълим дастури бўйича ўқийдиганлар касбий маълумот ҳамда тикувчи малакасини эгаллайдилар ва Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси база корхонасига ишга юбориладилар; 3 йил ўқийдиганлар касбий ва тўлиқ ўрта маълумот оладилар.

Билим юртини имтиёзли битирган ўқувчиларнинг 10 фоизи олий ўқув юртлари ва техникумларга ўқишга кириш учун йўлланма оладилар.

11-синфни битирганлар 6 ой ўқийдилар ва ойига 39 сўмдан 60 сўмгача стипендия оладилар.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида барча ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи берилади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юрти ўқувчилари «Қизил тонг» фабрикаси ҳудудида жойлашган маиший ва тиббий хизматлари, профилакторий, саноат моллари ва озиқ-овқат дўконларидан фойдаланишлари мумкин.

Билим юрти қошида ўқувчилар «Модалар театри» ва И. Ганди номидаги Тикувчилар маданият саройи базасидаги ҳар хил ижодий, спорт тўгараклари ишлаб турибди.
Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, тиббий маълумотнома, турар жойидан ва ота-онасининг иш жойидан маълумотномалар, 3х4 см катталикдаги 4 та фотосурат.

Билим юрти манзили: 700061, Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси. 5«а» уй (1, 2, 5, 24, 26-трамвайлар; 1, 5, 8, 17-троллейбуслар; 2, 3, 25, 60, 71, 80-автобусларнинг «Қизил тонг» бирлашмаси бекати).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
Халқ таълими Бош бошқармаси
«ЗЕНИТ» заводи базасидаги

57-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1991 йилдан бошлаб

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— микросхемаларни йиғувчи;
— микропайвандлаш созловчиси оператори;
— радиоэлектрон аппаратура ва асбобларни созловчи-бошқарувчи;
— синаш ускуналари ва яримўтказгичли ишлаб чиқариш созловчиси;
— Фотолитография созловчиси; оператори;
— радиомонтажчи;
— радиотелевизион аппаратураларига хизмат кўрсатиш ва уларни таъмирлаш бўйича радиомонтажчи.

БИЛИМ ЮРТИ РАДИОЭЛЕКТРОНИКА САНОАТИ УЧУН ЮКСАК МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИ.

9 ВА 11-СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9-синфни битириб кирганлар учун ўқиш муддати 3 йил бўлиб, ўқувчилар ана шу даврда ўрта маълумот ва ихтисосга эга бўладилар ҳамда тўлиқ давлат таъминотида бўладилар.

11-синфни битириб кирганлар учун эса ўқиш муддати 1 йил. Уларга ойига 30 сўмдан стипендия ва база корхонаси томонидан қўшимча ҳақ тўланади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ўқувчиларга 50 фоиз иш ҳақи берилади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини муваффақиятли тамомлаганлар ўқишни давом эттириш учун олий ўқув юртларига йўлланма билан юбориладилар.

Билим юрти қошида спорт секциялари, радиотехника тўгараклари ишлаб турибди.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.
Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида ҳужжат, тиббий маълумотнома (086/У намунадаги), 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Киров ноҳияси, Юнусобод даҳаси, Муродов кўчаси, 9-уй (9, 67 «э», 167-автобусларнинг «8-автокорхона»; 82-83-автобусларнинг «Шаҳар кўп ихтисосли касалхонаси» бекати).

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Аносов кўчаси бўйлаб сувқувур ва канализация қувурлари ётқизилиши ва автотранспорт ҳаракати беркилиши муносабати билан

1991 ЙИЛ 1 АПРЕЛДАН 4 МАЙГАЧА

7«э», 34«э», 90-автобус йўналишлари ҳаракати қуйидагича

ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ:

34«э» автобус — ҳар иккала йўналишида Генерал Узоқов кўчасидан бошлаб мавжуд бекатларда тўхтаб ўтиш билан Улуғбек, Собир Юсупов, Ғафур Ғулом кўчалари бўйлаб ва у ёғига ўз йўналишида давом этади.

— **7«э» автобус** — ҳар иккала йўналишда Зиё Саид кўчасидан бошлаб мавжуд бекатларда тўхтаб ўтиш билан Улуғбек, С. Юсупов, Ғ. Ғулом кўчалари бўйлаб ҳаракатланади ва у ёғига ўз йўналишида давом этади;

— **90-автобус** — Исаакян кўчасидан бошлаб 4-Қизил Ғунча тор кўчаси, Беҳзод ва Уйғур кўчалари бўйлаб;

орқага қайтишда эса Уйғур кўчасидан бошлаб бекатларга риоя қилган ҳолда 2-Уйғур тор кўчаси, Улуғбек кўчаси, 5-Улуғбек тор кўчаси, Исаакян кўчаси бўйлаб ва у ёғига ўз йўналишида давом этади.

Маълумотлар олиш учун телефон: 34-82-87.

Тошкент шаҳар ижроия қўмитасининг барча турдаги шаҳар йўловчилар транспорти ишини мувофиқлаштириш ва ривожлантириш бошқармаси

«ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА ВАЗИРЛИГИГА ҚАРАШЛИ

«АЛОҚАЧИ» ДЎКОНИ ОЧИЛДИ

Дўкон алоқа аппаратларининг деталлари ва эҳтиёт қисмларини ва шунга яқин бўлган турдош материалларни сотади. Асосий ҳалқалари сақланиб қолган барча маркалардаги носоз телефон аппаратларини: корхоналар, ташкилотлар, муассасалардан — 4 сўмдан; аҳолидан — 6 сўмдан қабул қилади.

Дўкон савдо залида: телефон аппаратларини таъмирловчи уста, улгуржи савдо бўйича ахборот бюроси ишлаб турибди.

Дўкон манзили: Тошкент шаҳри, Куйбишев кўчаси, 15-уй.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлиги

ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ ТИББИЁТ ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ

кафедралар бўйича лавозимларга

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: 1-ички касалликлар;
профессор: 2-болалар жарроҳлиги;
доцентлар: 1-болалар юқумли касалликлари: патологик анатомия, патофизиология (2);
катта ўқитувчи: тиббий ва биологик физика;
ассистентлар: тери-таносил касалликлари, 2-болалар касалликлари (2), 3-болалар касалликлари (2), болалар ва ўсмирлар гигиенаси ҳамда ҳарбий гигиена билан умумий гигиена, 2-поликлиника тайёргарлиги, 2-жарроҳлик касалликлари, ижтимоий гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил қилиш («Ҳисоблаш техникаси» курси бўйича), доришунослик, 2-болалар жарроҳлиги қулоқ-томоқ-бурун касалликлари;
ўқитувчи: рус тили.
Танлов муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Манзилимиз: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй (156, 165, 19-автобусларнинг «Тошкент педиатрия тиббиёт институти бекати).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИНИНГ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ БОСМАХОНАСИ

икки дам олиш куни билан 2 сменалик иш тартибида линотипчи бўлиб ишлаш учун Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган ЙИГИТЛАР ва 18 ёшдан ошган ҚИЗЛАРНИ

сатр қуйиш ҳарф териш машинасида ҳарф терувчи шогирдлари сифатида ёки матбаачиликда тезкор машиналарда ишлайдиган линотипчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ушбу касб сатр қуйиш ҳарф териш машинасининг нозик сирларини билиб олишни, матнни тезлик билан қуйма металл сатрларга айлантириш маҳоратини эгаллаш касби ҳар тарафлама кўникмаларни талаб қилади.

Линотип — ташқи кўринишидан пианинони эслатувчи ажойиб машина бўлиб, унинг барча ҳалқалари ўзига хос оҳангга эга.

Рўзномаларнинг қанчалик тез фурсатда дунё юзини кўриши кўп жиҳатдан линотипчининг маҳорати ва чаққонлигига боғлиқ. Линотипист коинотда содир бўлаётган барча янгиликлардан биринчилар қатори хабардор бўлади.

Бу касб вакиллари саводхонлиги, зийраклиги ва қунтсаботи билан ажралиб турадилар.

Сатр қуйиш ҳарф териш машиналарида ҳарф терувчининг ўртача ойлик маоши ойига 270 сўмни ташкил этади. 2-сменада меҳнат қиладиган ишчилар бепул комплекс кечки овқат билан таъминланадилар.

Нашриёт ҳудудида сабзавот, озиқ-овқат ва саноат моллари магазини, буғ ҳаммоми билан ҳовуз, шунингдек, сартарошхона, алоқа бўлими, жамғарма банки бор.

Бутун йил бўйи ходимларимиз нашриётнинг сиҳатгоҳшифохонасида ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда дам олиб даволанишлари, ёзги ойларда эса — ўз фарзандларини пионер оромгоҳларига юборишлари мумкин.

Эълонимиз сал бўлса-да қизиқтириб қолган барча ўқувчиларни қуйидаги манзилга мурожаат қилишларини сўраймиз: Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими. Телефон 33-80-83.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

«СИРҒАЛИ ТЕМИР-БЕТОН КОНСТРУКЦИЯЛАР ЗАВОДИ» ижарачи корхонасига

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

қолипловчилар, такелажчилар, дастгоҳчи-арматурачилар, ҳайдовчилар, ускуналарни таъмирлаш бўйича чилангарлар, назорат-ўлчов асбоблари ва автоматикани таъмирлаш бўйича чилангарлар, газэлектрпайвандчилар, таъмирлаш-механика цехининг усталари, танлов асосида цех бошлиғи ва бош муҳандис, атроф-муҳит экологияси бўйича муҳандис, вахтёр, қоровуллар.

Қуйидаги манзилларга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Восточная кўчаси, 2-уй ёки Сирғали ноҳия ишга жойлаштириш бўлими — Йўлдош шаҳарча 2-мавзе, 69-уй.

«Ўзбекконцерт»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

16, 17 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА

«УМИДИМ, ФАХРИМ — БАҲОР!»

ЯНГИ КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артисти

НУРИДДИН ҲАМРОҚУЛОВ

«ЎЗБЕКИСТОН МАЛИКАЛАРИ» РАҚС АНСАМБЛИ

РАҚСЛАРНИ САҲНАЛАШТИРУВЧИ — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ҚОДИР МЎМИНОВ.
Программани «ҚИЗИҚЧИ — 90» кўригининг совриндори МАШРАБ НАЗАРОВ олиб боради.
Чипталар соат 11.00 дан сотилмоқда.

Тошкент шаҳар Маданият бошқармасининг Куйбишев ноҳия маданият бўлими

«ЮЛДУЗ» МАДАНИЯТ УЙИ

КЕЧАНГИЗНИ КЎНГИЛДАГИДЕК ЎТКАЗИШГА КАФОЛАТ БЕРАДИ

Ўзбек миллий эстрада гуруҳи, анъанавий ижро йўлидаги даста, ашула ва рақс дасталари ҳар хил тадбирларга, Наврўз байрамларига, юбилей кечаларига, профессионал концертларга

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛМОҚДА

Концерт қўйиш келишилган ҳолда пул ўтказиш ва нақд пул тўлаш йўли билан олиб борилади.
Дасталарнинг раҳбарлари: О. ҚОРАБОЕВ, А. ОДИЛОВ ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист З. МАДРАҲИМОВА.
Маълумот олиш учун телефонлар: 65-25-49, 62-88-16, 65-16-78.

ТЕАТР

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/IV да **Севги тумори,** 4/IV да **Севилья сартароши,** 5/IV да **Спартак,** 6/IV да **Иоланта.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —2/IV да **Мирзо Улуғбек,** 3/IV да **Келинлар қўзғолони,** 4/IV да **Тўмарис,** 6/IV да **Алишер Навоий,** 5/VI да **Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома.**

КИНО

2 АПРЕЛЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройи — «ТЕМИР ЭРКАК» (19.00. 20.40, катта зал).

«АЖОЙИБ ЕТОВЛОН» (19.30, кичик зал).

Чайка — «ЯНА БИР АЛОҚА» (18.30, 20.45).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ЯНА БИР АЛОҚА» (18.30, 20.45).

Лисунов номли — «ТЕНТАКЛАР ЖУМА КУНИ ЎЛАДИ» (тоқ соатларда).

Москва — «ЯНА БИР АЛОҚА» (18.30, 20.40).

3 АПРЕЛЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройи — «ТЕМИР ЭРКАК» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.40).

«АЖОЙИБ ЕТОВЛОН» (12.00, 14.30, 17.00, 19.30, кичик зал).

Чайка — «ЯНА БИР АЛОҚА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «ЯНА БИР АЛОҚА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45).

Лисунов номли — «ТЕНТАКЛАР ЖУМА КУНИ ЎЛАДИ» (тоқ соатларда).

Москва — «ЯНА БИР АЛОҚА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.40).

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар ижроия комитети 1991 йил 28 мартдаги 58-Р сонли фармойишига мувофиқ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ИСИТИШ МАВСУМИ

ТУГАДИ

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 55-93-83.

ТОШКЕНТ ИССИҚЛИК КОММУНАЛ ЭНЕРГЕТИКА ИДОРАСИ.

Тошкент шаҳар Октябрь ноҳиясидаги 43-дорихонанинг йўқолган

ДУМАЛОҚ МУҲРИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТАШКИЛОТЛАР, ШИРКАТЛАР, МУАССАСАЛАР ВА КОРХОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!
«ТАШГЛАВСНАБ»нинг
ТИЖОРАТ-АХБОРОТ МАРКАЗИ
бошқа жойга кўчиб ўтганлиги муносабати билан

ЎЗИНИНГ ЯНГИ МАНЗИЛГОҲИНИ

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

700017, Тошкент шаҳри, Киров ноҳияси, Сулаймонова кўчаси, 49-уй (округ офицерлар уйи атрофида).
Телефонлар: 33-06-80, 33-06-30, 33-05-48.

Тошкент қишлоқ хўжалиги олий билимгоҳи томонидан **Холиёров Дилмурод Ражабович** номига берилган РВ—856355 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Самарқанд область Каттақўрғон районидаги 38-ўрта мактаб томонидан **Мирзаев Авғон Жавқиронович** номига берилган 910642 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ
АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Акмал Икромов районидаги 283-ўрта мактаб томонидан **Мирзамуҳамедова Муҳаббат Джамшидовна** номига берилган 233065 номерли йўқолган

ТЎЛИҚСИЗ ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ
ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Ленин районидаги 214-ўрта мактаб томонидан **Ахмеджонова Гулноза Ғофуржоновна** номига берилган А 790075 номерли йўқолган

8-СИНФНИ ТУГАТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ

ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Театр арбобларининг уюшмаси Театр-тажриба комбинати жамоаси комбинат ишчиси М. Шотуллаевага умр йўлдоши **Шукурулло ШОТУЛЛАЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент политехника олий билимгоҳи ректорати, фирқа ва касаба уюшмаси қўмиталари ва кон-металлургия куллиёти жамоаси кончилик ишлари иқтисодиёти ва уни ташкил этиш тахсилгоҳи доценти, техника фанлари номзоди **Маннон АБДУҚАҲҲОРОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.
Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

84.997 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма 5209. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.